

ELECTRO RADIO MERCUUR

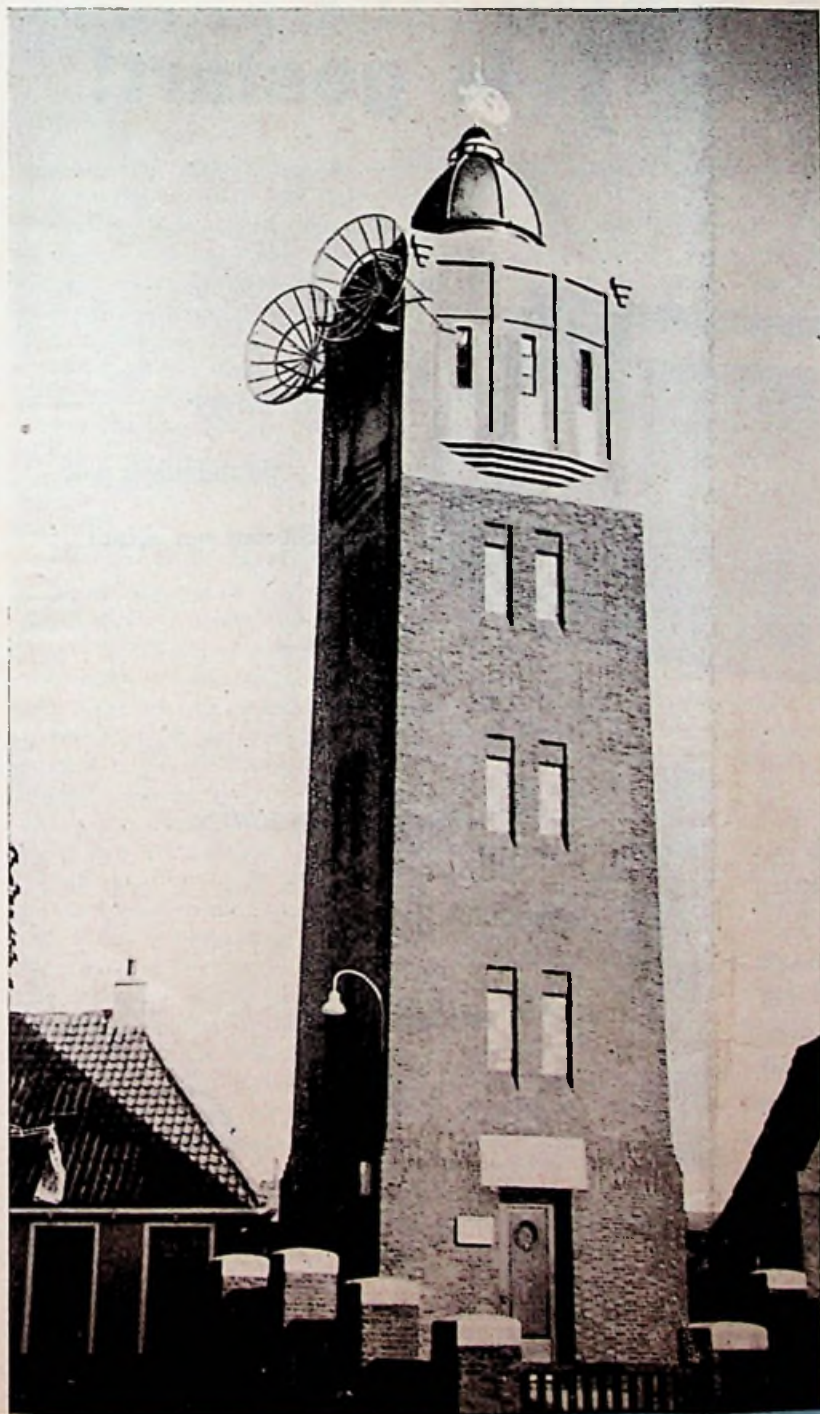
VEERTIENDAAGS
VAKBLAD VOOR:

ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATEURS • HANDELAREN IN ELEKTRISCHE VERBRUIKSARTIKELEN
EN VERLICHTINGSARTIKELEN • HANDELAREN IN RADIOTOESTELLEN EN RADIO-ONDERDELEN

25e Jaargang

nr. 633

15 sept. '56

TWEEDE JAARBEURSNUMMER

De „radartelefoon” en de „puls” zijn twee benamingen voor de pulsetime modulated straalzenderverbinding die sinds 1952 bestaat tussen Terschelling en het Friese vasteland. Bedoeld als proef werd deze verbinding, die de vuurtoren van Harlingen (op de foto) en de legendarische Brandaris op het Waddeneiland als zendmasten benut, onontbeerlijk als ondersteuning van het zwaarbelaste telefoonkabelnet, dat van de Friese kust naar de Waddeneilanden loopt.

Op pagina 685 is over deze merkwaardige „luchtbrug voor telefoongesprekken” een artikel opgenomen.

De indrukwekkende

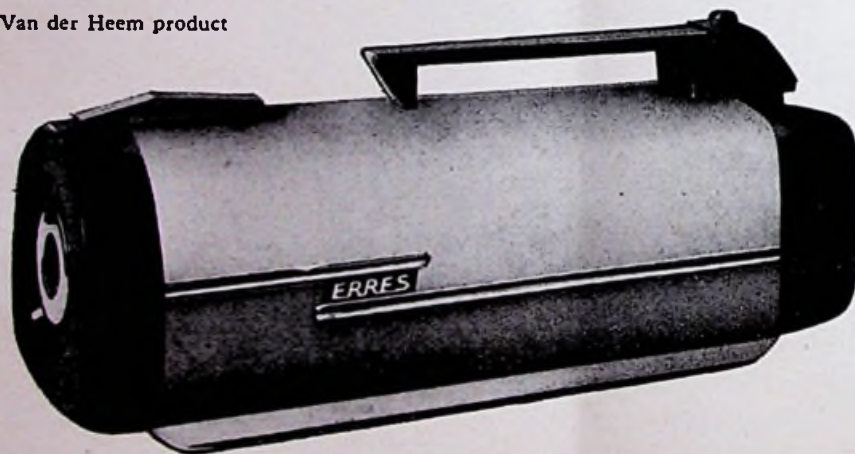
reclame-campagne voor de

nieuwe Erres

is gestart!

'n Van der Heem product

ERRES SZ 45

de stofzuiger met
de kracht van een olifant

Bent U hierop goed voorbereid?

Het gaat om de fonkelnieuwe Erres stofzuiger met een zuigkracht, die duizenden kopers zal trekken! Komen de kopers naar U? Zeker indien U:

- een nieuwe Erres met de bijbehorende fraaie showcard in Uw etalage plaatst
- voor U zelf adverteert met het aantrekkelijke gratis advertentie-materiaal
- van het raambiljet gebruik maakt
- folders op Uw toonbank legt
- de nieuwe Erres demonstreert

Profiteer mee van de machtige

advertentie-campagne

in 2¹/₂ miljoen bladen!

R.S. Stokvis & Zonen N.V. afd. Electr. Huish. Artikelen

ELECTRO RADIO MERCUUR

VEERTIENDAAGS VAKBLAD

met de mededelingen van

Bedrijfsorgaan Electrotechnisch Ambacht en Detailhandel
Nederlandse Vereniging van Electrotechnische Werkgevers
Nederlandse Electrotechnische Winkeliersorganisatie
Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel
(Cistofa) Afd. Detailhandel

Nederl. Kath. Bond van Electrotechnische Werkgevers
St. Antonius
Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Federatie van Electrotechnische Werkgeversorganisaties
Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERSMIJ.

DILIGENTIA - AMSTERDAM

Postgiro: 136 400

Bankier: Twentsche Bank

Redactie en Administratie:

Kalverstraat 35-37, Amsterdam C.
Telefoon 39743 (4 lijnen)

Verantwoordelijk redacteur:

Jan C. H. Kops

Abonnementprijs:

f 7.— per jaar; voor leden van
de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 5.— per jaar.
Losse nummers f 0.40

Het distributieproces in de elektrotechnische branche

TUSSENHANDEL VERVULT BIJ AFZET VAN PRODUKTIE BELANGRIJKE FUNCTIES

door J. F. ten Hacken, econ. drs.

Als we tegenwoordig de prijs van een artikel trachten te ontleden, vinden we, dat het gedeelte nodig voor de produktiekosten veel lager is in vergelijking met bijv. een eeuw geleden en dat de distributiekosten daarentegen hoger zijn. In dit verband willen we onder distributiekosten verstaan, de kosten welke gemaakt worden om de goederen van de producent naar de consument te brengen. Vanzelfsprekend valt hieronder een agglomeraat van kosten. We denken bijv. aan de kosten van het verkoopapparaat van de producent, welke o.m. bestaan uit een verkoopafdeling met vertegenwoordigers, expeditie- en administratiekosten, showroom en reclame. Daarnaast vinden we de kosten die de grossier en de detailhandelaar maken.

Indien we deze kosten allemaal beschouwen, rijst wellicht de vraag, of al deze kosten wel nodig zijn; het is toch ook mogelijk om een gedeelte of misschien zelfs het gehele distributieapparaat uit te schakelen. Zou dit dan prijsverlagend werken? Om deze vraag te kunnen beantwoorden zullen wij eerst trachten het inzicht in de distributiekosten te verdiepen.

Het distributieproces.

De meest simpele weg van de goederenstroom zou zijn: rechtstreekse levering van producent aan consument. In feite is er echter aan deze korte weg toch nog een samenstelsel van wegen voorafgegaan, want zelfs bij rechtstreekse levering van laten wij zeggen een stofzuiger aan de consument zijn vele onderdelen en grondstoffen, in de stofzuiger verwerkt, door de stofzuigerfabrikant weer van andere producenten betrokken. Al naar gelang het produkt meer samengesteld is, wordt de af te leggen weg door het distributieproces langer en meer vertakt.

Naast deze slechts in bepaalde gevallen voorkomende rechtstreekse levering van producent aan consument zien we in veel meer gevallen, dat er zich tussen producent en consument een tussenhandel heeft geplaatst. Deze tussenhandel maakt de af te leggen weg in het distributieproces nog langer en werkt ook kostenverhogend. Dat er toch een tussenhandel bestaat vindt zijn oorzaak in de functies, die deze handel op velerlei gebied heeft; men zou dit kunnen samenvatten als volgt: de tussenhandel helpt mee de afstand tussen producent en consument te overbruggen.

Functies van de tussenhandel.

De functies, die de tussenhandel vervult en die haar bestaan rechtvaardigen, vinden o.a. hun grondslag in de meestal ongelijke verhouding tussen de omvang der produktie en de grootte

van de vraag bij de consument; in het verschil tussen de soorten en kwaliteiten, die de producenten aanbieden en die, welke de consumenten kiezen; in de tijd die verloopt tussen het tijdstip van gereedkomen van het produkt en het tijdstip, waarop dit door de consument wordt gekocht en tenslotte in het feit, dat de vervaardiging van de produkten meestal niet plaatsvindt, daar, waar ze worden afgezet.

In vele gevallen zullen de producenten gebruik (moeten) maken van de diensten die de tussenhandel kan verlenen. Een onderneming kent n.l. twee doeleinden: het ene is gericht op de behoeftebevrediging van de consument en wel op bevrediging van bepaalde behoeften en het tweede doel is een zo groot mogelijk overschot, een zo groot mogelijke ondernemingswinst te behalen. Om dit laatste te bereiken dient de onderneming zoveel mogelijk van zijn produkten af te zetten, hetgeen op verschillende manieren kan worden bereikt, n.l. door zelf rechtstreeks te leveren of door hierbij gebruik te maken van de distributiekanaalen, die worden gevormd door de tussenhandel, gevormd door grossiers en detaillisten. Welke vorm van afzet gekozen zal worden is een kwestie van het afwegen van kosten en opbrengst en deze kwestie komt ook weer aan de orde, indien besloten is gebruik te maken van de tussenhandel. Dan immers moet de producent ofwel de grossier ofwel de detailhandel inschakelen, of ook beide. In vele gevallen zal inschakeling van de grossier te prefereren

6% loonsverhoging goedgekeurd

Het College van Rijksbemiddelaars heeft op 6 september jongstleden de 6% loonsverhoging voor werknemers in het elektrotechnisch bedrijf goedgekeurd. Zoals bekend waren werkgevers en werknemers het over deze loonsverhoging reeds eerder eens geworden.

De loonsverhoging geldt met terugwerkende kracht tot de week, waarin 1 september is gevallen. De nieuwe loonregeling waarin de 6% verhoging is opgenomen, is tevens gebouwd op de werkclassificatie voor het elektrotechnisch bedrijf. Een en ander heeft er toe geleid, dat de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor het elektrotechnisch bedrijf op verschillende punten moest worden gewijzigd. Deze C.A.O.-wijzigingen worden in dit nummer op de pagina's 693 t/m 699 gepubliceerd.

zijn boven levering direct aan de detailhandel omdat de grossier grotere hoeveelheden van een bepaald artikel tegelijk kan afnemen dan de detaillist en deze factor weer van belang is bij de verzendkosten. In andere gevallen zal rechtstreekse levering aan de detaillist weer de voorkeur verdienen.

Een eenvoudig overzicht van de weg, die de goederen volgen, kan men vinden in de z.g. bedrijfskolom en de bedrijfskolom voor de elektrotechnische branche zou er als volgt uit kunnen zien.:

Elektrotechnische industrie
Elektrotechnische groothandel
Elektrotechnische detailhandel
Consument

Deze bedrijfskolom voor de elektrotechnische branche is echter een sterk vereenvoudigde opstelling. Aan de „Elektrotechnische Industrie“ gaan immers een veelheid van bedrijfskolommen vooraf. We denken bijv. aan de grondstoffen koper, ijzer, staal, aluminium, rubber, glas, hout en plasticstoffen, maar ook weer aan de machinerieën en hulpstoffen. Verder zal er groothandel en detailhandel aan te pas komen voordat de „Elektrotechnische Industrie“ in de bedrijfskolom voorkomt. Van deze veelheid van bedrijfskolommen, die aan de Elektronische Industrie voorafgaan zien we in dit betoog verder af.

Distributiekkanalen

in de elektrotechnische branche.

Het probleem voor de elektrotechnische industrie wat betreft de afzet ligt in de keuze van de distributiekkanalen. De fabrikant moet kiezen of hij rechtstreeks zal leveren aan de consument of via detailhandelaren en of via elektrotechnische groothandelaren. Ook hier moet de keus weer bepaald worden na het afwegen van kosten en opbrengsten via de verschillende kanalen. Voor de verschillende elektrotechnische industrieën kan deze keuze uiteindelijk verschillend uitvallen, naar gelang de omstandigheden waarin de verschillende ondernemingen zich bevinden. Heeft een bepaalde fabrikant bijv. van elektrische apparaten, slechts een klein productie-apparaat en is zijn produkt een zeer gewild artikel, dan is het wellicht mogelijk voor die fabrikant, om zijn produktie met betrekkelijk weinig kosten rechtstreeks te leveren aan de consumenten.

Anderzijds kunnen we ons voorstellen, dat het aantal geproduceerde artikelen zeer groot is en dat rechtstreekse levering, vooral bij een artikel van geringe waarde (bv. gloeilampen) te kostbaar wordt. Hier zal de fabrikant dus besluiten om de detailhandel en de grossier in te schakelen. Deze inschakeling van de elektrotechnische groothandel en de elektrotechnische detailhandel berust van de zijde van de elektrotechnische industrie op een weloverwogen keuze op grond van het doel van de onderneming om een zo groot mogelijk overschot te behalen. Vooral de vergaande arbeidsverdeling heeft tot deze inschakeling van de tussenhhandel meegewerkt.

Naast de inschakeling van de elektrotechnische groothandel en/of elektrotechnische detailhandel zien we ook, dat de functie van grossier en/of detailhandelaar door de industriële onderneming zelf worden uitgeoefend. Aan dergelijke ondernemingen wordt dan een aparte groothandelsafdeling en/of detailhandelsafdeling toegevoegd. We hebben dan te maken met het zgn. integratieverschijnsel, dat zich o.a. voor kan doen voor duurzame gebruiksartikelen. Wat het elektrotechnisch installatiemateriaal betreft zal dit verschijnsel zich niet gauw voordoen: de hier benodigde artikelen komen van velerlei fabrieken en worden gezamenlijk gebruikt. De behoefte aan een assortiment is dan groot en dit assortiment wordt juist door de elektrotechnische groothandel samengesteld, zodat de elektrotechnische detailhandelaar/installateur daar ineens het hele assortiment kan vinden, in overeenstemming met de behoefte. Ook de duurzame elektrotechnische verbruiksartikelen zijn in dat assortiment opgenomen en worden veelal bij de grossier gekocht.

Distributiekosten in de elektrotechnische branche.

Nu we nader zijn ingegaan op het distributieproces in het algemeen en op de distributiekkanalen in de elektrotechnische branche in het bijzonder komen we terug op het probleem in het begin van dit artikel gesteld: Zijn al die distributiekosten noodzakelijk, of is het misschien mogelijk een gedeelte of zelfs het gehele distributieapparaat uit te schakelen.

Na het bovenstaande betoog mogen we wel besluiten, dat het zeker niet mogelijk is het gehele distributieapparaat uit te schakelen. De produktie zou toch moeten worden afgezet. Hiervoor is een apparaat nodig, is het niet bij de tussenhhandel, dan is het toch in de vorm van aparte afdelingen bij de elektrotechnische industrie.

De vraag, of al deze distributiekosten noodzakelijk zijn, dus of een gedeelte van het distributieapparaat zou kunnen worden uitgeschakeld, is moeilijker te beantwoorden. Indien we bijv. op het niveau van de elektrotechnische groothandel gaan kijken, dan zien we dat de elektrotechnische detailhandelaren door vele vertegenwoordigers van allerlei groothandelszaken worden bezocht. Onder deze vertegen-

woordigers is een groot gedeelte dat nagenoeg een gelijk assortiment heeft aan te bieden. Toch kunnen de elektrotechnische detailhandelaren/installateurs niet bij al die vertegenwoordigers kopen. Zij zullen zich tot enkele leveranciers beperken en het schijnt dus dat hier kosten worden gemaakt zonder resultaten. Verder zien we dat er fabrikanten zijn, die hun produkten leveren via de groothandel, maar die zelf ook een verkoopapparaat hebben, dat tracht orders te verzamelen onder de elektrotechnische detailhandelaren/installateurs. Het kan dus gebeuren dat niet alleen vertegenwoordigers van verschillende groothandelaren, maar ook nog vertegenwoordigers van de fabrikant zelf, bij één detailhandelaar komen om hetzelfde produkt te verkopen van hetzelfde merk en meestal onder dezelfde condities. Ook hier dringt zich weer de vraag op, of er onnodige distributiekosten worden gemaakt.

Op het niveau van de elektrotechnische detailhandel vinden we dat er in een stad vele detailhandelszaken zijn, soms in een zelfde straat, die allen dezelfde artikelen verkopen en dikwijls gelijke assortimenten ontwikkelen. Is dit nodig, worden ook hier onnodige distributiekosten gemaakt? Deze en andere problemen zullen in een volgend artikel worden behandeld.

Electrobeurs ingeleid met excursie naar Centrale Merwedehaven te Dordt

Ter inleiding van de Electrobeurs werd door de directie van de Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs een excursie georganiseerd naar de nieuwe elektriciteitscentrale aan de Merwedehaven te Dordrecht, waarvan het doel was de belangrijke rol, die de elektriciteit in het hedendaagse leven speelt, alsook de voorzieningen, die moeten worden getroffen om de steeds toenemende behoefte aan elektrische energie te kunnen dekken, onder de aandacht te brengen. In het hoofdgebouw van de nieuwe Dortse centrale hield ir. J. A. Fijn van Draat, directeur van het Dortse G.E.B., een inleiding over de inrichting en de werkwijze van de Centrale Merwedehaven, een van de nieuwste elektrische centrales van ons land.

De totale elektriciteitsafgifte, zo vertelde ir. Fijn van Draat, bedroeg in Nederland gedurende 1955 ca. 8 miljard kWh. Hiervan werd in de provincie Zuid-Holland, waarvoor de centrale te Dordrecht van grote betekenis is, speciaal waar het betreft de in de nabijheid liggende industrie centra, ca. 2 miljard kWh. afgegeven. Het energieverbruik in Zuid-Holland bedroeg vorig jaar derhalve een vierde gedeelte van het totale Nederlandse energieverbruik. In de centrale Merwedehaven te Dordrecht werden in het jaar 1955 geproduceerd ca. 575 miljoen kWh, hetgeen betekent, dat ongeveer een vierde gedeelte van de Zuid-Hollandse behoefte in de Dortse Centrale werd geproduceerd.

De produktie-centrales in Zuid-Holland zijn gevestigd in Rotterdam; 's-Gravenhage; Dordrecht; Leiden; Delft en Gouda. Rotterdam produceert ongeveer de helft van de in Zuid-Holland benodigde elektrische energie, Dordrecht een vierde gedeelte en de centrales te 's-Gravenhage; Leiden, Delft en Gouda tezamen ook een vierde gedeelte. Van dit laatste vierde

gedeelte wordt het overgrote gedeelte in 's-Gravenhage en Leiden geproduceerd. De centrales te Gouda en Delft zullen mettertijd worden stilgelegd.

De produktie in Zuid-Holland geschiedt door de 6 hierboven genoemde gemeenten coöperatief. Deze 6 gemeentebesturen hebben daartoe een N.V. gesticht, genaamd E.Z.H. (Elektriciteitsbedrijf Zuid-Holland), waarin ook het provinciaal bestuur van Zuid-Holland is vertegenwoordigd. De produktie-centrales zijn eigendom van de gemeente, waarin zij zijn gevestigd, doch worden voor rekening van het E.Z.H. geëxploiteerd. De totale exploitatiekosten van de 6 bedrijven worden jaarlijks volgens een bepaalde formule over de 6 bedrijven omgeslagen.

De 150kV koppellijnen in Zuid-Holland zijn eigendom van E.Z.H. De Zuidhollandse koppellijnen maken deel uit van het Nederlandse koppelnet. De supervisie over het Nederlandse koppelnet heeft de N.V. S.E.P. te Arnhem. De koppeling tusschen de Centrales in Zuid-Holland maken het mogelijk de stroom goedkoop op te wekken door gunstige verdeling over de centrales, (collectieve stroomopwekking), terwijl zij tevens het gezamenlijke noodzakelijke reserve-vermogen beperken. De koppelingen in Zuid-Holland en die van het Nederlandse koppelnet maken ook stroom-uitwisseling mogelijk met andere bedrijven in Nederland en het buitenland. Het moet derhalve aldus worden gezien, dat de Centrales in Zuid-Holland produceren ten dienste van geheel Zuid-Holland en niet ten behoeve van de gemeente, waarin zij zijn gevestigd.

Op deze grondslag aldus ir. Fijn van Draat, werd ook de Centrale Merwedehaven Dordrecht gebouwd. De hoeveelheid elektrische energie, welke deze centrale kan produceren is belangrijk groter dan de behoefte van het verzorgings-

(zie verder pag. 701)

40 Jaar N.V. v/h E. Lückcrath

Op 17 september a.s. zal de N.V. v/h E. Lückcrath, gevestigd Egelantiersgracht 106 te Amsterdam, het feit gaan herdenken dat de firma 40 jaar geleden werd opgericht. Na een bescheiden begin is dit bedrijf, dat ook reeds gedurende 35 jaar de Ringsdorff Werke G.m.b.H. te Mehlem am Rhein vertegenwoordigt, uitgegroeid tot een in vakkringen zeer bekende onderneming, hetgeen niet in het minst te danken is aan de loyale service, die men steeds door vakkundig personeel heeft weten te verlenen. Op deze wijze werden vaste kern van afnemers opgebouwd.

Op de jubileumdag wordt een receptie gehouden in Grand Hotel Krasnapolsky, Warmoesstraat 173-199 te Amsterdam en wel in de namiddag van 2 tot 5 uur. Ongetwijfeld zullen velen op deze receptie acte de présence geven.

Normalisatie benaming stofzuigers en vloerwrijvers

De Hoofdcmissie voor de Normalisatie in Nederland heeft ter kritiek gepubliceerd de ontwerpnorm V 3037 Benaming van Elektrotechnische Artikelen: Stofzuigers en vloerwrijvers voor huishoudelijk gebruik.

Deze ontwerpnorm is samengesteld door de commissie NEC 1 Nomenclatuur. Aan het totstandkomen van de ontwerpnorm hebben o.a. meegewerkt enige fabrikanten van stofzuigers en vloerwrijvers; ook de schriftelijke adviezen van terzake deskundigen werden in de besprekingen betrokken. De ontwerpnorm is in hoofdzaak als handleiding voor fabrikanten van stofzuigers en vloerwrijvers bedoeld om in hun folders resp. prijscouranten de systematisch gerangschikte genormaliseerde benamingen te gebruiken. In de norm komen voor de benamingen van de meest voorkomende typen stofzuigers en vloerwrijvers voor huishoudelijk gebruik.

Door deze publikatie ter kritiek worden belangstellenden in de gelegenheid gesteld eventuele opmerkingen ter kennis van de commissie te brengen, opdat daarmede rekening kan worden gehouden bij het vaststellen van de definitieve norm. Deze kritiek wordt gaarne ingewacht voor 1 oktober aanstaande bij het Centraal Normalisatiebureau, Groenhovenstraat 13, postbus 70 te Den Haag. Deze ontwerpnorm V 3037 kan worden besteld bij het Centraal Normalisatiebureau tegen de prijs van f 1.- voor leden van de Stichting en f 1,50 voor niet-leden.

Extra invoercontingenten i.v.m. de Najaarsbeurs

Namens het Directoraat-Generaal voor de Buitenlandse Economische Betrekkingen deelt de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer mede, dat t.b.v. de Najaarsbeurs voor invoer uit Frankrijk, Israël en West-Duitsland met inachtneming van eventuele bijzondere invoerbepalingen extra contingenten beschikbaar zijn gesteld. Deze contingenten zijn uitsluitend bestemd voor invoer van goederen, die op de Jaarbeurs zijn geëxposeerd en voor zover het West-Duitsland betreft voor na te leveren goederen van dezelfde soort.

Congresdag voor elektrowarmte en elektrochemie

De stichting Nederlands Instituut voor Elektrowarmte en Elektrochemie (NIVEE), organiseert ook dit jaar een congresdag, waartijdens onderwerpen op genoemd gebied zullen worden behandeld. Deze achtste congresdag zal worden gehouden op woensdag 26 september a.s. in „Esplanade" te Utrecht en zal gewijd zijn aan de „Inductieve verwarming".

Het programma voor deze dag vermeldt, na begroeting door ir. J. W. Bartelds, directeur van de N.V. Prov. Utrechtse Elektr. Mij. te Utrecht en opening door de voorzitter van de Raad van Bestuur van de stichting, prof. dr. ir. H. C. J. H. Gelissen, een voordracht door ir. J. J. M. Roos, onderdirecteur van Willem Smit & Co's Transformatorfabriek te Nijmegen, getiteld „Algemene beschouwingen over inductieve verwarming", gevolgd door een voordracht door dipl. ing. R. Lethen, verbonden aan de fa. Otto Junker Lammersdorf (Aken) over „Toepassing van inductieve verwarming bij netfrequentie". Deze laatste voordracht zal in de Duitse taal worden gehouden.

In de middaguren bestaat er gelegenheid om deel te nemen aan een excursie, waarbij men een keuze kan maken uit een vijftal bedrijven in Utrecht of omgeving. In plaats van een excursie naar een van deze bedrijven is het ook mogelijk een bezoek te brengen aan het onlangs in bedrijf genomen Elektrowarmtelaboratorium van de N.V. Prov. Utrechtse Elektr. Mij. (k)

Centraal Orgaan Middenstands-bedrijfspanen op nieuw adres

Met ingang van 1 september 1956 is de afdeling sociaal-economisch onderzoek van het Economisch Instituut voor de Middenstand en het „Centraal Orgaan ter bevordering van de bouw van Middenstandsbedrijfspanen (C.O.M.)" verplaatst van Nieuwe Parklaan 74 naar Zeekant 33 (Boulevard) telef. 553600.

Nieuwe Taperecorder voor 't vastleggen van televisieprogramma's

Door de Ampex Corporation in de V.S. is een nieuwe elektronische apparatuur voltooid, waarmee televisie-programma's op de magnetische band kunnen worden vastgelegd teneinde deze later via de normale T.V. uitzendingen te kunnen reproduceren. Soortgelijke apparaten zijn door vooraanstaande fabrieken reeds eerder gedemonstreerd, maar het Ampex-apparaat is het eerste, dat het experimentele stadium ontgroeit en voor onmiddellijk gebruik op commerciële basis geschikt is. Enkele zendmaatschappijen hebben reeds een apparaat besteld.

Het apparaat is ontworpen ten behoeve van de televisie-netwerken en -stations, maar de mogelijkheden die dit apparaat biedt zijn werkelijk onbegrensd; wetenschap en industrie zullen ongetwijfeld op talloze manieren gebruik kunnen maken van deze

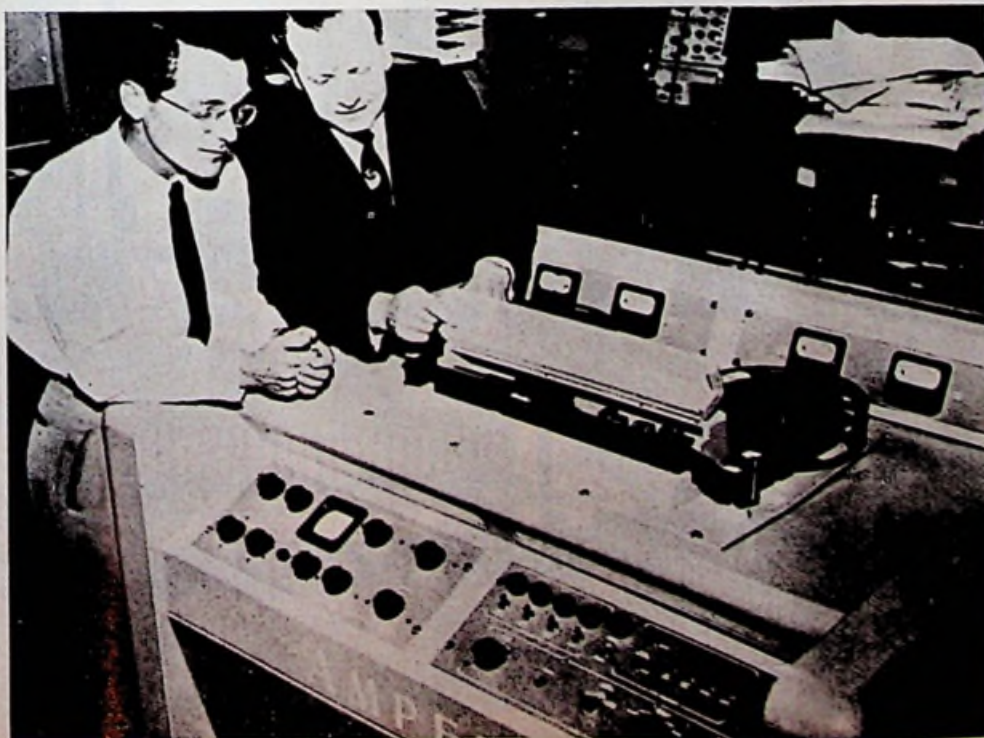
methode van tijdelijke opslag en reproductie van woord en beeld.

Met het Ampex-apparaat kunnen woord en beeld op een magnetische band van 5 cm breedte worden vastgelegd. De band rolt af met een snelheid van 38 cm per seconde; een programma van 65 minuten speelduur kan worden opgenomen op een spoel van 14 inch (35,5 cm). Uit deze gegevens blijkt welk een enorme vooruitgang op dit gebied is gemaakt. Bij de eerste demonstratie door de Radio Corporation of America in 1953 was nog een 19 inch spoel (48 cm) nodig voor een programma van 15 minuten.

De kwaliteit van de uitgezonden beelden is zeer goed: de helderheid is gelijk of beter dan van de meeste films die via de T.V. worden uitgezonden en aanmerkelijk beter dan de kwaliteit van de kinescope filmuitzendingen. (Kinescope films worden opge-

nomen van een programma terwijl dit wordt uitgezonden. Op de film wordt het beeld vastgelegd, dat op de beeldbuis van een televisietoestel verschijnt en deze films worden toegezonden aan de zendstations, die geen directe opname kunnen uitzenden). Het Ampex-apparaat werkt in grote lijnen volgens dezelfde beginselen als de bandrecorders voor geluid van deze firma, die in groten getale door de radio-zenders worden gebruikt.

Een groot voordeel van het nieuwe apparaat is gelegen in de besparing, die het de zendmaatschappijen oplevert. Zo is het Columbia Broadcasting System voornemens een bedrag van \$225.000 te besteden aan de aanschaf van deze apparaten; dit bedrag zal vermoedelijk in een jaar reeds teruggewonnen zijn uit de besparingen op de opnamen van kinescope films. (isis-vdh)

Het nieuwe 25 kHz mobilfoonkanaal van Pye

Demonstraties in Groothandelsgebouw trokken zeer veel belangstelling

door H. G. GROENEVELT

Medio juni werden door Vanandel N.V. te Rotterdam, in samenwerking met PYE Telecommunications te Cambridge, Engeland, demonstraties gegeven met door de Engelse onderneming niet ontwikkelde telecommunicatie-apparatuur. Deze demonstraties, die in het Groothandelsgebouw plaatsvonden, trokken in vakkringen zeer de aandacht.

Een 25 kHz breed mobilfoonkanaal immers was tot dan toe nog nimmer publiek gedemonstreerd in Nederland, daar slechts te Londen 8 maanden tevoren een soortgelijke krachttoer was verricht. Ons land had dus de primeur op het vasteland van Europa.

De eerste mobilfoons van PYE Telecommunications waren gebaseerd op de technische ervaringen, welke de produktie van oorlogsapparatuur gedurende de jaren '40-'45 had opgeleverd. Onmiddellijk na de oorlog besloot men VHF apparatuur te gaan vervaardigen ten behoeve van politie, brandweer, ambulance e.d. instellingen, waarna in de loop van enige jaren de civiele sector eveneens een grote belangstelling aan de dag bleek te leggen voor de toepassingen van radiotelefonie uit het oogpunt van materiaal- en tijdsbesparing. Ofschoon PYE met de ontwikkeling van nieuwe typen gelijke tred trachtte te houden met de behoeften van de zich steeds uitbreidende klantenkring, bleek uiteindelijk toch, dat men met de lopende produktie niet voldoende armslag had om aan allerlei speciale wensen te kunnen voldoen.

Het is nu enige jaren geleden, dat men zich dit verschijnsel bij PYE begon te realiseren, waarop spoedig het besluit viel een radicale verbetering aan te brengen in de mobilfoons, met dien verstande, dat men met een beperkt aantal typen sets in staat zou zijn om aan 95% van de redelijke wensen uit de klantenkring te voldoen.

Tenzelfdertijd begon het overduidelijk te worden dat de toewijzing van golflengten aan nieuwe gebruikers spoedig enorme moeilijkheden met zich mee zou gaan brengen, aangezien de volgens Atlantic City van 1947 beschikbare frequentiebanden slechts beperkt van omvang zijn. Dat PYE haar produktie binnen enkele jaren had vertwintigvoudigd was wel een duidelijk bewijs van de ongelooflijk snel groeiende behoefte aan radiotelefonie in de gehele wereld.

De meest voor de hand liggende oplossing voor dit frequentie-probleem was natuurlijk apparatuur te ontwikkelen, die geschikt zou zijn om met geringere kanaalbreedte te werken dan met de tot dan toe gebruikelijke 100 kHz. Wilde deze verbetering de moeite waard zijn, dan diende men zich tenminste op 50 kHz te richten, ofschoon 25 kHz natuurlijk veel aantrekkelijker

was, doch moeilijker te verwezenlijken zou zijn.

Men besloot in Cambridge om zowel de speciale wensen van de klanten als de 25 kHz kanaalbreedte tegelijkertijd in onderzoek te nemen ten einde na te gaan of de „set van de toekomst” produceerbaar en betaalbaar zou kunnen zijn. De apparatuur, die in Rotterdam door Vanandel N.V. werden gedemonstreerd vormen het tastbaar resultaat van de boven geschetste inspanning en ieder, die de demonstraties had bijgewoond, keerde huiswaarts na te hebben ervaren, dat het 25 kHz systeem op drie pal naast elkaander liggende kanalen uitmuntend had gewerkt.

„Ranger”

De 'RANGER' is de eerste exponent van het nieuwe programma en biedt als standaardprodukt de volgende mogelijkheden:

1. Kanaalbreedte 100 kHz of 50 kHz of 25 kHz, indien A.M. 100 kHz of 50 kHz, indien F.M. wordt toegepast. (toekomst 25 kHz).
2. Tot 6 naburige kanalen d.m.v. kanaalschakelaar te kiezen
3. Indien gewenst ook bij A.M. een „squelch” (ruisonderdrukking)
4. 'Loudhailing' (public address) naar keuze
5. Eenvoudig om te zetten van 6 naar 1e of naar 24 volt voeding.
6. Eenvoudig te wijzigen naar andere draaggolf-frequenties over de gehele V.H.F. band tussen 25 en 174 MHz

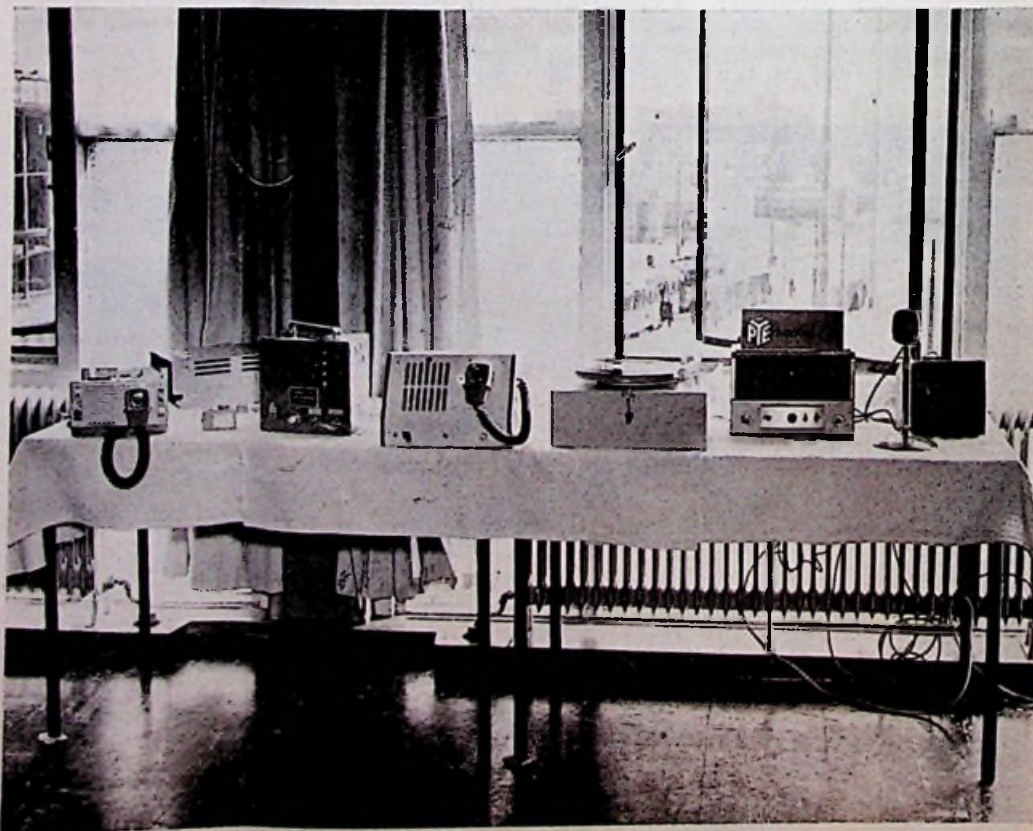
7. Eenvoudig te modificeren van 100 kHz naar 50 kHz of naar 25 kHz kanaalbreedte
8. Twee montage-mogelijkheden naar keuze, nl. complete set in het dashboard ofwel de zender-ontvanger in de bagageruimte van de auto en een klein bedieningskastje, met luidspreker en microfoon in het dashboard.

Behalve deze 'RANGER', die 5 watt zendvermogen heeft, zal er eveneens een nieuwe 15 watt mobiele set geproduceerd worden, welke beide apparaten zullen samenwerken met de nieuwe vaste post van eveneens 15 watt. Op deze vaste post zijn vanzelfsprekend faciliteiten aanwezig voor afstandsbediening d.m.v. meeraderige kabel, voor afstandsbediening tot 25 km. d.m.v. één telefoon-aderpaar, oproepsignalering d.m.v. lampje of schel, doorverbinding aan telefoonnet, automatische doorverbinding van gesprekken tussen wagens onderling d.m.v. heruitzending (de zgn. talkthrough) etc.

Dit nieuwe programma zal dus velerlei mogelijkheden hebben ten einde tegemoet te komen aan de speciale wensen van de klant, terwijl alle apparatuur dermate flexibel zal zijn, dat het overgaan op nieuwe voedingsspanning, het veranderen van frequentie en zelfs de wijziging in kanaalbreedte simpele standaard modificaties zijn. Het mes snijdt hier dus van twee kanten, daar in de toekomst verwacht kan worden dat bepaalde netten van golflengten zullen moeten veranderen in verband met een herindeling van de bestaande banden.

De technische kant

Voor hen, die geïnteresseerd zijn in de vraag, hoe dit technisch wordt verwezenlijkt door PYE

Vanuit deze demonstratieruimte in het Groothandelsgebouw te Rotterdam onderhield men het contact met de auto's die, voorzien van de nieuwe apparatuur, tevoren in het drukke stadsgewoel waren verdwenen.

Telecommunications moge de volgende uiteenzetting dienen.

Voor het werken op zeer smalle kanalen zijn vanzelfsprekend ontvangers nodig, die uitermate selectief en buitengewoon stabiel zijn. De selectiviteit zetelt uiteraard voornamelijk in de tweede middenfrequent-versterker, welke op 2 MHz werkt. De versterker voor 25 kHz kanaalbreedte veroorzaakt een verzwakking van 6 db voor frequenties die 6 kHz afwijken van 2 MHz, terwijl de verzwakking voor ± 25 kHz niet minder dan ongeveer 100 db bedraagt!

De kristal slijptolerantie wordt geëlimineerd door het kristal af te stemmen op de nominale frequentie met behulp van een kleine trimmer. De totale frequentiedrift tengevolge van alle mogelijke oorzaken over het temperatuurgebied tussen $+ 40^{\circ}\text{C}$ en $- 10^{\circ}\text{C}$ is minder dan $2,5 \times 10^{-5}$, terwijl bij toepassing van een thermostatisch geregelde kristaloven deze factor $1,5 \times 10^{-5}$ bedraagt. Deze cijfers betreffen de ontvanger, waarin zich 2 kristallen bevinden. De zender is stabiel binnen 2×10^{-5} en in geval van kristaloven binnen 1×10^{-5} .

Normaal is het zo, dat een kristaloven alleen wordt toegepast in de zender van de vaste post, hetgeen ook tijdens de demonstratie in Rotterdam het geval was. Met behulp van een frequentie-substandaard werd hoorbaar aangetoond, dat de frequenties van zenders en ontvangers, zowel vast als mobiel, binnen zeer nauwe grenzen heen en weer schommelden om de nominale waarden.

De bovengeschetste stabiliteit kon slechts met behulp van speciale materialen worden bereikt, aangezien sommige conventionele onderdelen, zoals vrijdragende luchtspoelen en luchttrimmers, tegen deze taak niet opgewassen bleken te zijn. De hoogfrequent zelfinducties bestaan uit pijpjes van speciaal keramisch materiaal, waarop de spoel in de vorm van zilver is neergeslagen. De trimmers hebben als dielectricum 'micalex', welk materiaal een hoge dielectrische constante bezit, daarbij weinig verliezen oplevert en binnen zeer nauwe toleranties vervaardigd kan worden. De capaciteit wordt gewijzigd door een 'zuiger' van micalex tussen de condensatorplaten door te draaien d.m.v. een messing stangetje, waarop schroefdraad. Men verkrijgt hierdoor een zeer gelijkmatige variatie in de capaciteit, terwijl de trimmer ongevoelig is voor schokken aangezien een nylon zelfborgende moer wordt gebruikt. Buitendien hebben deze trimmers een doorslagspanning in de orde van 1000 volt.

Het spreekt vanzelf dat eveneens ruimschoots aandacht is besteed aan het verkleinen van de apparatuur en aan de vermindering van het stroomverbruik uit de accu, aangezien beide factoren van doorslaggevend belang zijn voor de gebruiker. Nadere gegevens zijn beschikbaar op brochures.

Ruim frequentiegebied

De nieuwe ontvanger heeft nog een zeer aantrekkelijke eigenschap nl. het zeer ruime frequentiegebied dat hij omvat. De standaard ontvanger nl. kan gebruikt worden op elke frequentie tussen 68 en 174 MHz, welk gebied wordt bestreken zonder verwisseling van hoogfrequent spoelen, doch eenvoudig door het inbrengen van passende ijzerkernen. De tweede standaard ontvanger loopt van 25 tot 68 MHz, met behulp van nieuwe zelfinducties en dezelfde ijzerkernen. Deze eigenschap is natuurlijk van zeer groot

Close-up van de nieuwe „Ranger”

belang voor gebruikers, die op verscheidene frequenties werken of wel die wegens reorganisatie van de band andere golflengten toegewezen

krijgen.

Zoals bekend, heeft PYE nooit F.M. gepropageerd voor mobilfoonwerk en het besluit om nu, voornamelijk voor de export, F.M. te gaan vervaardigen betekent geenszins dat PYE niet meer overtuigd zou zijn, dat A.M.-apparatuur stellig zo goed werkt als F.M. en daarbij eenvoudiger en goedkoper is. Vooral onder ruwe condities voldoet A.M. beter wegens de betrekkelijke ongevoeligheid voor verstemming in afstemkringen: minder service, goedkoper in onderhoud. Doordat PYE nu de gelegenheid had voldoende productiecapaciteit te scheppen en wegens het feit dat er reeds een vaste markt bestaat voor F.M. apparatuur, heeft men besloten om F.M. ter hand te nemen, maar dan ook F.M. op moderne leest geschoeid.

De nieuwe F.M. lijn zal slechts in enkele onderdelen verschillen van het nieuwe A.M. programma, zij zal voldoen aan precies dezelfde strenge elektrische en mechanische eisen en bovendien als standaard uitvoering geschikt zijn voor 50 kHz kanaalbreedte. Aan F.M. op 25 kHz kanalen wordt gewerkt en, naar mag worden verwacht, de verwezenlijking hiervan zal niet al te lang op zich laten wachten.

Nieuwe Busch-Jaeger contactstoppen

Door de Busch-Jaeger Dürerer Metallwerke A.G. te Lüdenscheid, West Duitsland, zijn een aantal nieuwe contactstoppen op de markt gebracht, die in installateurskringen zeker de aandacht zullen trekken. De meest belangrijke typen zijn wel:

a) Uitschakelbare contactstop met randaarde, type 4034.

Deze constructie bestaat uit een combinatie van een tweepolige contactstop met randaarde en een tweepolige onderbrekende schakelaar, beide geschikt voor 15 A wisselstroom. Het snoer wordt zijdelings ingevoerd en de daarvoor bestemde klem biedt een zeer afdoende trekontlasting. De toegang tot de aansluitruimte wordt verkregen door het afnemen van de schakelknop. Deze knop sluit het bovenzvlak van de contactstop af en geeft het geheel een verrassend fraai uiterlijk, zoals op bijgaande afbeelding is te zien.

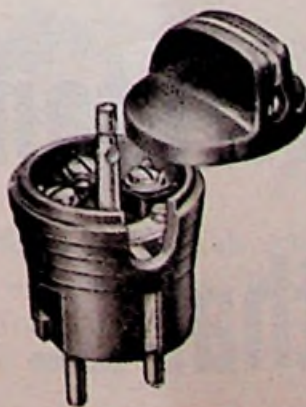
b) Absoluut waterdichte contactstop met randaarde, type 73 E.

Een stoot- en breukvaste constructie, welke bijzondere aanbeveling verdient voor ruwe bedrijven. Ook deze contactstop heeft een zeer handige installatieruimte.

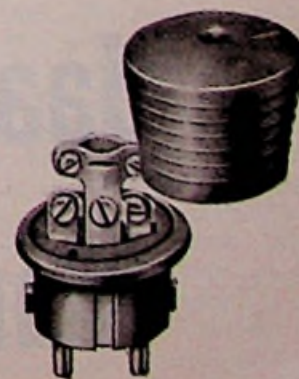
c) Absoluut waterdichte contactstop met randaarde, type 33 EGi.

De tot dusver toegepaste methode om waterdichte contactdozen met niet waterdichte contactstoppen te gebruiken is uit veiligheids-overwegingen zeer te verwerpen. Vandaar dat men bij Busch Jaeger gemeend heeft, dat de ontwikkeling van deze absoluut waterdichte contactstop in een dringende behoefte zou voorzien. De bakelieten kap van deze contactstop werd overtrokken met een rubber afdekking. Deze afdekking zorgt ervoor, dat het huis aan de zijde van de snoer invoering volkomen voldoende is afgedicht, terwijl tevens werd bereikt, dat de contactstop tegen ruwe behandeling wordt beschermd. De afdichting aan de zijde van de contactpenen werd verkregen door het aanbrengen van een rubberring tussen beide delen van het huis.

Bovengenoemde contactstoppen zijn zonder uitzondering voorzien van vergrendelingsnokken, zodat ze ook kunnen worden toegepast in de uitschakelbare wandcontactdozen van Busch-Jaeger. De Duitse fabriek is in Nederland vertegenwoordigd door de fa. Ludwig Hirsch te Driebergen. (k)

Type 4034

Type 33 EGi

**Zie de nieuwe HOOVER
Junior reiniger in modern
blauw/beige, met fameuze**

double-stretch slang

**Zie ook de cyclotronische
Hoover cylinder-stofzuiger
in fraaie nieuwe stijl. Op
Jaarbeurs-stand no. 390,
Margriethal — Croeselaan.**

TELEFOONGESPREEKEN GAAN PER STRAALZENDER OVER DE WADDENZEE

De „Puls” werd van proefobject blijvende steun

Er bestaat een merkwaardige telefoonverbinding tussen de vuurtoren van Harlingen en de legendarische Brandaris op Terschelling. In de volksmond wordt deze verbinding de „radar-telefoon” en door de technici van de P.T.T. de „puls” genoemd.

De Puls, die eigenlijk de naam draagt van „Pulsetime modulated straalzenderverbinding Harlingen -Terschelling” was oorspronkelijk als proef bedoeld. In de zomer van 1952 werd de installatie, die in de oorlogsjaren uitgedacht en in het laboratorium beproefd werd, op de beide vuurtorens aangebracht.

Het systeem is van Amerikaanse origine; men heeft hierbij profijt getrokken uit de vele modulatie-mogelijkheden welke na de oorlog werden toegepast. Men zou kunnen zeggen, dat er in de Puls wetenschappelijke vondsten uit drie wonderen der techniek verwerkt zijn, nl. van radar, televisie en radio.

door H. Drost

De verbetering van de telefoonverbinding tussen de eilanden en het vasteland is al sinds lang een zorgenkind van de P.T.T. Men bestudeert thans diverse mogelijkheden, maar het is niet uitgesloten dat de Puls (toch eigenlijk een laboratorium-installatie) vervangen wordt door een nieuwe zend- en ontvanginstallatie, die ook zal blijven indien het net op de eilanden geautomatiseerd wordt.

De P.T.T., die aan de telefoon-abonnees op de Waddeneilanden de duurste klanten heeft, streeft er naar om dit gebied voor 1960 te automatiseren en als alles naar wens gaat kan dit streven misschien binnen twee jaren reeds verwezenlijkt zijn.

Was de „Puls” dus bedoeld als proef, zij is thans onontbeerlijk. De verbinding betekent een onmisbare ondersteuning van het steeds druk bezette kabelnet, dat van de Friese kust via Ameland naar Terschelling en Vlieland loopt. Het is niet uitgesloten, dat er naast een eventuele nieuwe en definitieve „Puls-installatie” ook een nieuwe kabelverbinding gelegd wordt, direct van de kust naar Terschelling.

Andere plaats

Mocht er een nieuwe „luchtbrug” voor de telefoongesprekken komen, dan zal de Harlinger vuurtoren niet als zend- en ontvangpunt gehandhaafd blijven. Het drukke havenverkeer veroorzaakt nogal eens storingen en de P.T.T. had zich St. Annaparochie als een geschikte plaats gedacht, of anders St. Jacobiparochie, waar een nieuwe watertoren gebouwd zal worden, die dan tevens dienst zou kunnen doen als zend- en ontvangmast.

Het liefst zag de P.T.T. eigen torens verrijzen, maar op Terschelling zou dit evenwel op moei-

lijkheden kunnen stuiten, enerzijds omdat er moeilijkheden voor de luchtvaart zouden kunnen ontstaan en anderzijds omdat een dergelijke toren een dissonant in het landschap zou kunnen vormen.

Acht gesprekken tegelijk

Hoewel de huidige puls nog allesbehalve als een technisch volmaakt object beschouwd wordt, heeft men in telefoonkringen toch wel plezier in de merkwaardige en vernuftige verbinding over 25 km waddenzee.

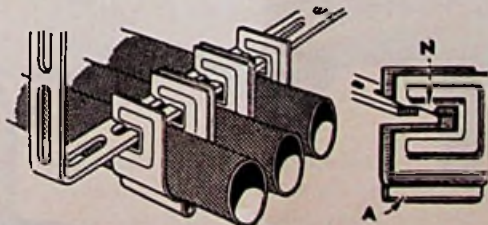
Wie op Terschelling of in Harlingen opziet naar de vuurtoren, ziet twee parabolische reflectoren, die sterk aan een radar-installatie doen denken, vandaar de uitdrukking „radar-telefoon”. Op zichzelf is deze naam niet zo gek gekozen, want de Puls heeft, behalve uiterlijk, ook een wezenlijke overeenkomst met de radar en wel het uitsenden en opvangen van impulsen.

De reflectoren, beiden met een dipool-antenne, zenden over en weer een gerichte etergolf (met een openingshoek van 5 graden) uit. Men spreekt daarom van een straalzenderverbinding. Er kunnen acht gesprekken tegelijk uitgezonden worden, hetgeen mogelijk gemaakt wordt door het zogenaamde video-apparaat dat in beide torens achter zender en ontvanger staat opgesteld en waarmee de gesprekken in achtste gedeelten om de beurt worden afgetast.

Een nieuw type klembegels

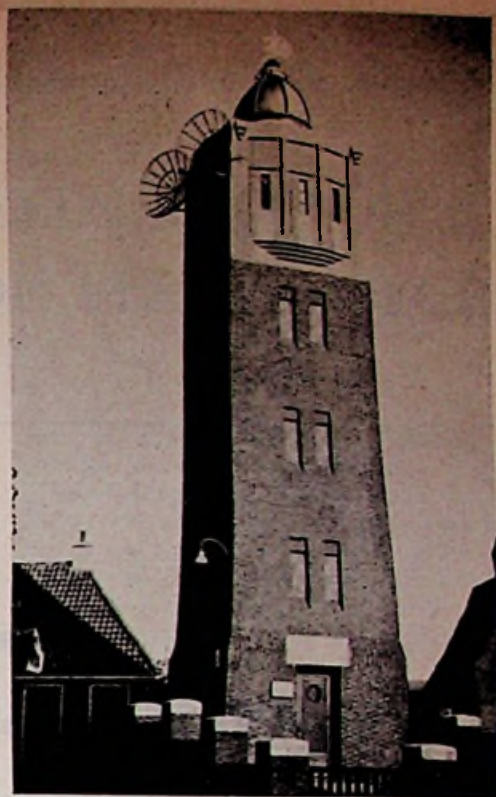
Een interessante nieuwigheid bij de aanleg van elektrische installaties is het gebruik van speciale klips met gesleufde bandstrippen, die vervaardigd worden van verzinkt materiaal.

Zoals de figuur toont worden de klips eenvoudig over het stripmateriaal geschoven en grijpen met de neuzen N in de sleufjes. Zijn de buizen of pantserkabels in de juiste stand gericht, dan kan met een nijptang de klemrand A een weinig worden ingedrukt, waardoor een absoluut vaste verbinding wordt verkregen. Deze verbindingen betekenen bij de aanleg een enorme tijdsbesparing. (ah)

Stuw in de Lek voor „witte elektriciteit”

In de stuw, die als eerste grote object van de kanalisatie van Rijn en Lek bij Hagestein in de Lek gebouwd zal worden, zal een waterkracht-turbine van 2500 pk komen. De hierdoor opgewekte stroom zal worden verkocht aan de

Van elk gesprek wordt dus telkens een achtste deel doorgestuurd naar de zender en over de Waddenzee naar de ontvanger.

Zo kunnen er acht gesprekken gevoerd worden in de normale zendtijd van een gesprek. De abonnee zal er niets van merken, dat zijn gesprek (en dat van de persoon aan de andere kant) zo in mootjes gehakt over de wadden gaat. De overeenkomst met televisie is deze, dat daarbij het beeld streep voor streep afgetast wordt, hetgeen zo snel gaat, dat het oog van de toeschouwer de laatste indruk telkens lang genoeg vasthoudt om het beeld compleet en gaaf te kunnen zien.

Als er een nieuwe Puls in gebruik zal worden genomen, is het waarschijnlijk, dat daarmee nog veel meer gesprekken tegelijkertijd zullen worden overgezonden.

P.E.G.U.M., het provinciaal en gemeentelijk Utrechts stroomleveringsbedrijf, dat op deze wijze 3000 ton kolen per jaar zal kunnen besparen. De bouw van de stuw en schutsluis zal drie jaar in beslag nemen. (vdh)

Twee nieuwe turbines voor Centrale Velsen

De directie van het Prov. Elektriciteits Bedrijf van Noord Holland heeft meegedeeld, dat zij twee turbines-installaties van elk 125.000 kW en twee ketelinstallaties van eveneens elk 125.000 kW heeft besteld. Deze opdrachten belopen in totaal een bedrag van rond 45 miljoen gulden. Zij worden geheel in Nederland uitgevoerd.

De turbines zullen worden vervaardigd door de Kon. Machinefabriek Gebr. Stork & Co. te Hengelo; de ketels zullen worden vervaardigd door een daartoe gevormde combinatie van de Kon. Mij. „De Schelde” te Vlissingen en Machinefabriek „Breda” v/h Backer & Rueb te Breda.

Door de opstelling van deze twee nieuwe grote units wordt in het eerste halfjaar van 1960 de capaciteit van de Centrale Velsen, welke thans rond 250.000 kW bedraagt, verdubbeld. De nieuwe installaties zullen een aanzienlijke besparing op brandstoffen mogelijk maken. De ketels zullen n.l. geschikt zijn voor het verstoken van kolen en/of olie, terwijl ook Hoogovensgas kan worden bijgestookt. (k)

Er komt
winst voor U
 uit de
Erres wringer!

DE WRINGER MET TAL VAN „HARDE” VERKOOPARGUMENTEN:

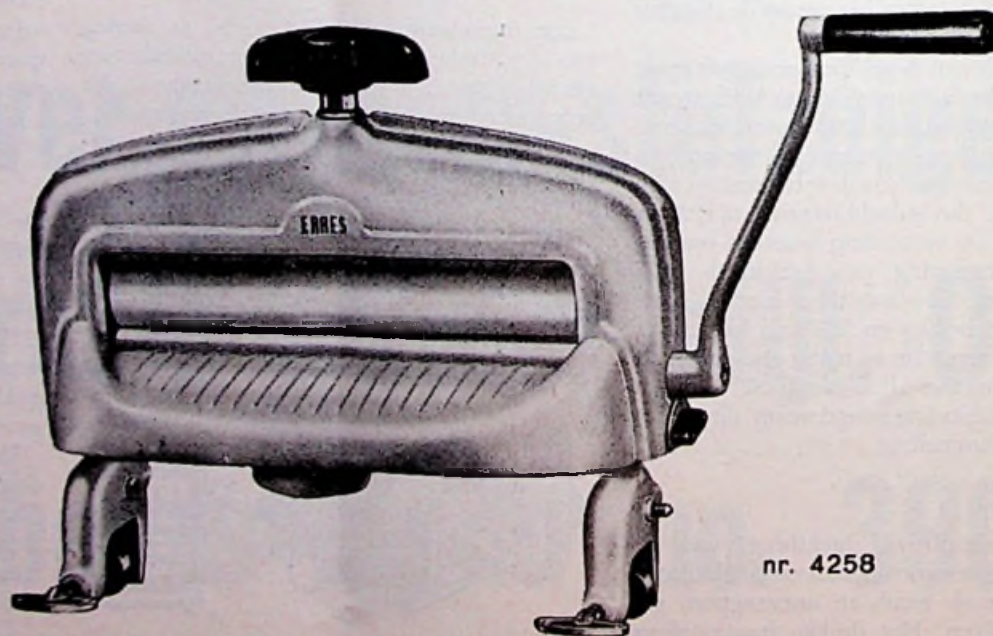
- uiterst modern en aantrekkelijk van vorm
- door en door roestvrij (geheel aluminium; wit gemoffeld)
- gelijkmatige aandrijving door vier tandwielen
- gemakkelijk op wasmachine, wringerbok e.d. te bevestigen d.m.v. onbreekbare stalen klembeugels, voorzien van gepatenteerde rubber klemdoppen
- uitgerust met veerkrachtige rollen van zuivere natuurrubber, draalend in praktisch onverslijtbare nylonlagers
- zowel links- als rechtshandig te gebruiken.

Dit zijn enige van de indrukwekkende voordelen, waardoor U een Erres wringer veel gemakkelijker kunt verkopen dan elke andere wringer!

PRIJZEN: nr. 4255
 f 65.35 (met klembeugels)
 nr. 4258
 f 71.20 (met klembeugels)

Wilt U bij de verkoop worden ingeschakeld, wendt U dan voor uitvoerige Inlichtingen tot:

R.S. Stokvis & Zonen N.V.
 Afdeling Electrische
 Huishoudelijke Toestellen.

nr. 4258

In het vorig nummer van dit blad werd reeds een uitvoerig overzicht gegeven van hetgeen bezoekers van de Elektrobeurs in de Juliana- en de Margriethal zouden aantreffen. Uiteraard kon dit overzicht niet volledig zijn, eensdeels omdat diverse opgaven van exposanten na afsluiting van het nummer bij de redactie binnen kwamen en vervolgens omdat van verscheidene deelnemers aan de Elektrobeurs nog niet bekend was met welke produkten zij zouden exposeren.

Hieronder volgt een tweede overzicht van inzendingen op elektrotechnisch en elektro-akoustisch gebied, waarin voornamelijk noviteiten worden vermeld, terwijl ook enkele complete inzendingen worden besproken. De in dit overzicht opgenomen exposerende firma's worden in alfabetische volgorde vermeld.

N.V. Electriciteits Maatschappij AEG, Amsterdam — stand 303 Margriethal

Exposeert een keur van elektrische huishoudelijke toestellen, te weten wascombinaties, wasmachines, centrifuges, koelkasten, stofzuigers, boenmachines, fornuizen, comforen, warmwaterreservoirs en vele kleinere apparaten zoals strijkijzers, elektrische kachels, broodroosters, koffiemolens, kookplaten e.d. Van Osram worden U-L buislampen met plastic lampvoet, bestralingslampen en andere lampen geëxposeerd, terwijl als blikvanger een Osram-lamp van 20.000 watt dienst doet. De nieuwe serie radiotoestellen en radiogramfooncombinaties van het fabriekaats Telefunken worden getoond, waarbij het ontvangtoestel Concerto, in moderne uitvoering, de aandacht trekt. Bovendien wordt

Telefunken type „Concerto” in moderne uitvoering.

gedemonstreerd met de nieuwe magnetophon KL 65, welk apparaat, klein van afmetingen maar uitstekend van kwaliteit, zeker belangstelling verdient.

AEG's nieuwste stofzuiger, de Vampyrette „S”, wordt sinds kort geleverd in een verbeterde uitvoering met regelbare zuigkracht. Het motorvermogen werd opgevoerd en bovendien heeft de machine 2 snelheden gekregen. Het apparaat, dat voorzien is van 5 hulpstukken, kan ook gecombineerd worden met de nieuw ontwikkelde boenmachine Polyrette. Deze boenmachine, voorzien van een crèmekleurig plastic huis, een brede rubber beschermrand en een voetschakelaar, kan ook afzonderlijk worden gebruikt. Opvallend bij vele produkten, o.a. bij de Lambda-

NIEUWE EN REEDS BEKENDE PRODUCTEN OP DE ELEKTROBEURS

straalkachel, de Airotherm heteluchtkachel en de tafelmolens, is de goede vormgeving, gecombineerd met smaakvolle kleuren. In de stand wordt voorts gedemonstreerd met de AEG-mixer, terwijl tevens een Nirosta-aanrecht met ingebouwd fornuis en warmwaterreservoir de aandacht trekt.

„Amroh”, Muiden — stand 1034 Julianahal

Exposeert als noviteit de „Handy Sound Master” universele draagbare bandrecorder. Deze bandrecorder, die ook dienst kan doen als gramfoonversterker, heeft een ingebouwde luidspreker en kan dus onafhankelijk van een radiotoestel of versterker worden gebruikt voor het afspelen van banden, het copiereën van gramfoonplaten of het maken van microfoonopnamen. De recorder is voorzien van een mengschakelaar, waardoor microfoon-, gramfoon- of radio-opnamen kunnen worden gemengd. Deze Handy Sound Master is van Nederlands fabriekaats.

A.N.V.I.A. N.V. „Rotaflex”, Almelo — stand 421 Julianahal

Komt uit met o.a. Rotaflex lampekappen die vervaardigd zijn van een volkomen nieuw materiaal; licht, soepel, doch ook sterk en afwasbaar. De collectie omvat moderne modellen in verschillende kleuren.

Rudolf Blik N.V., Den Haag — stand 102 en 201 Julianahal

Werd in het vorig nummer reeds melding gemaakt van de nieuwe Ruton stofzuiger RX, die op de Elektrobeurs wordt geïntroduceerd, thans dient nog de nieuwe serie elektrische wasmachines en centrifuges te worden besproken, die in de nog niet geheel voltooide, doch reeds in gebruik zijnde nieuwe fabriek van deze firma worden gefabriceerd.

De ronde pulsator wasmachine type RP I is een machine met een flinke capaciteit, een aantrekkelijke vormgeving en toch geringe afmetingen. Behalve van een roestvrij stalen pulsator is deze machine voorzien van 2 watersloten, dienende om het water tegen te houden. Ook de as, welke in kogellagers draait, is geheel van roestvrij staal en bovendien nauwgezet geslepen.

Door een nauwe samenwerking met de EMF te Dordrecht zijn alle Ruton wasmachines voorzien van $\frac{1}{4}$ pk EMF motoren, zodat ook aan het motorisch gedeelte hoge eisen kunnen worden gesteld. De pulsator van de machine is voorzien van een tijdschakelaar met dubbelpolige uitschakeling. Een speciaal ontworpen sleutel voor het losdraaien van de pulsator en het uittrekken van de rozet, waardoor de pulsator volledig kan worden gereinigd, wordt bijgeleverd. Het type RP II is gelijk aan de RP I, echter voor-

zien van elektrische verwarming, welke op verscheidene manieren inschakelbaar is.

Voor huisvrouwen, die niet houden van een snelwasser ontwierp men een agitator-machine van kleine afmetingen, passend in kleine moderne woningen en met toch een behoorlijke kuipinhoud. Ook hier een $\frac{1}{4}$ pk EMF motor, terwijl de agitator geheel uit de kuip kan worden gelicht na het losdraaien van een bakelieten knop. Naast deze machine, type RA I is ook het type RA II leverbaar, gelijk van uitvoering doch voorzien van elektrische verwarming.

Tenslotte is er de vierkante agitator wasmachine type VA I, een dubbelwandige machine, aangedreven door een $\frac{1}{4}$ pk motor, gemonteerd aan een oliebad wormkast. De kuipinhoud is 45-50 liter. Deze machine kan in vier uitvoeringen worden geleverd, nl. met alleen motor-aandrijving en voorts met pomp en/of verwarming. Voor het drogen van de was wordt de Ruton centrifuge gedemonstreerd, waarbij de stroom pas wordt ingeschakeld als het deksel wordt gesloten.

AEG's „Vampyrette” gecombineerd met de boenmachine „Polyrette”.

344

margriethal

CROESELAAN

NIJKERK

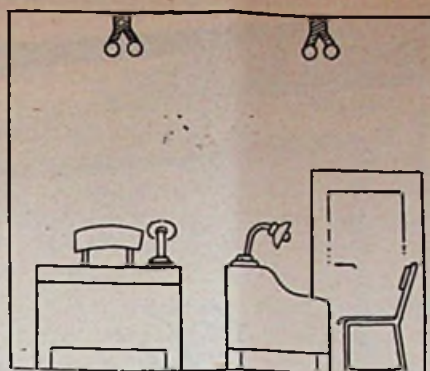
Demonstratie en expositie:

PHILIPS, KENWOOD, DISHMASTER,
EDY, SIEMENS, MORPHY RICHARDS, ENZ.

**NIJKERK'S RADIO N.V. - WARMOESSTRAAT -
AMSTERDAM**

Ferd. Berentzen & Co. N.V., Maastricht – stand 426 Julianahal

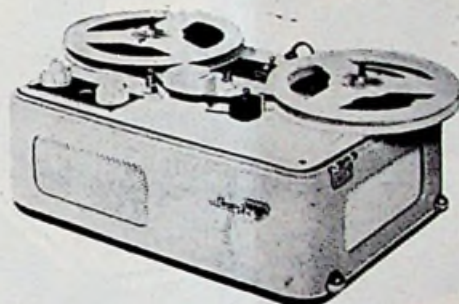
is op de beurs aanwezig met reflectoren voor TL-buizen, welke speciaal geschikt zijn voor etalageverlichting. Deze reflectoren zijn namelijk draaibaar en dus op een bepaald artikel te richten. De reflectoren, te onderscheiden in een breedstraler en een diepstraler voor verschillende vermogens, zijn vervaardigd van een veredeld hoogwaardig aluminium en daardoor corrosievrij. Montage is uiterst eenvoudig, daar de reflector met twee klemmen op de fluorescentiebuis wordt gedrukt. De besparingen, die het gebruik van „Extralum” reflectoren met zich brengen, zijn op een tweetal hierbij geplaatste tekeningen in beeld gebracht.

Hoe de nieuwe „Extralum”-reflectoren besparingen kunnen betekenen, is hier in beeld gebracht. De tekening links toont een kantoorlokaal zonder, de tekening rechts met deze reflectoren.

N.V. Force en Chauffage, Amsterdam, – stand 274 Margriethal

Demonstreert een geheel nieuw automatisch strijkijzer, uitgevoerd in moderne lijn en voorzien van een kap en een zool van onverwoestbaar chroom. Het handvat heeft een dubbele duimholte en de snoeruitgang is rationeel in het midden aangebracht. In de kop van het handvat bevindt zich een duidelijk zichtbaar controlelampje.

De nieuwe Handy Sound Master van Amroh.

L. Maars N.V. i.o., Amsterdam – stand 459 Julianahal

Brengt als noviteit de fluorescentiebuis van 2,50 meter lengte, waarover wij in een voorgaand nummer reeds berichtten. De langste buis die tot nu toe werd vervaardigd was 1,50 m lang. Vooral bij grote verlichtingsinstallaties biedt deze buis diverse voordelen. De fabricage van deze nieuwe buizen geschiedt geheel automatisch en het gereede produkt wordt met foto-elektrische cellen getest. In hoge fabriekshallen en in ruimten, waar bij een betrekkelijk hoge ophanging toch een grote verlichtingssterkte gewenst is, is deze buis zeer doelmatig. Engels fabrikaat.

N.V. Technisch Bureau Marijnen, Den Haag – stand 113, vak I, Croeselaan

Brengt op deze beurs verschillende nieuwe produkten van de Kelvinatorfabrieken, zoals een elektrische wasmachine, een elektrische wasdroger, een elektrisch fornuis, de ironrite strijkmaschine, een nieuwe afvalvernietiger, een luchtdroger, een nieuw model huishoudkoelkast en een Italiaanse continu-vriezer voor de bereiding van consumptiejs. Attractief op deze stand is zonder twijfel de moderne Amerikaanse keuken, die men heeft ingericht.

Neon Weka, Amsterdam – stand 62 Vredenburg, gebouw 3

Deze firma, die zich gespecialiseerd heeft op het gebied van neonverlichting (dak-installaties, gevelopschriften, etalage-ornamenten, interieurverlichtingen e.d.) demonstreert op de Jaarbeurs een luchtvaartobstakelverlichting naar eigen ontwerp en van eigen fabrikaat. De hierbij geplaatste foto geeft van deze obstakelverlichting een indruk. De installatie bestaat uit ornamenten met steeds twee neonbuizen, waarvan er normaal één brandt. Valt deze buis uit, dan ontsteekt automatisch buis no. twee.

N.V. Willem van Rijn, Amsterdam – stand 187 Margriethal

Vertegenwoordiger van de Duitse Bosch-fabrieken; demonstreert op de Elektrobeurs koelkasten met ruimtedeuren, een keukenmachine met sapcentrifuge, een snijbonenmolen en nieuwe koelaggregaten.

Savri C. V., Amstelveen – stand 457 Margriethal

Neemt aan de Elektrobeurs deel met het gehele programma van de door haar in Nederland vertegenwoordigde Hermann Forster A. G. te Arbon, Zwitserland. Dit programma omvat o.a. elektro-radiatoren met permanente olievulling, wand- en inbouwboilers, staande boilers, koelkasten, combinaties koelkast/fornuis en complete keukencombinaties.

N.V. Sinus, Zeist – stand 314 Julianahal

Brengt naast diverse reeds bekende produkten als noviteit een elektrisch doorstroomapparaat, bestemd voor douchezellen, badinrichtingen e.d. Dit doorstroomapparaat is van eigen, dus Nederlands fabrikaat.

Elektro Zaan N.V., Amsterdam, stand 175 Margriethal

Men exposeert als groothandel in elektro-technische artikelen een reeks bekende produkten. Allereerst vragen Bico-apparaten, namelijk wasmachines en koelkasten, de aandacht. Bij deze wasmachines bevindt zich het nieuwste Bico-produkt, een agitator wasmachine in nieuwe uitvoering. Elektro Zaan is verkoopkantoor van Bico-apparaten, zodat men de gehele collectie hier aantreft. Voorts worden gedemonstreerd Ruton stofzuigers, Rheingold straalkachels, AEG-artikelen en tenslotte Braun-apparaten.

N.V. Eximport Handelscompagnie, Amsterdam, stand 358 Margriethal

Exposeert een geheel nieuwe uitvoering van de wascentrifuge, merk Zanker, type „Rotella”. Deze machine heeft verschillende voordelen: gemakkelijk verplaatsbaar door geringe afmetingen; 3 rubber zuignappen onder het apparaat bewerken een muurvaste stand; voorzien van een universele motor voor wissel- en gelijkstroom (220 of 110 volt); de trommel is uit diepgetrokken, roestvrij materiaal vervaardigd, de buitenwand uit plaatstaal gewalst en thermo gelakt. Het hoge toerental (ca. 2000 toeren/min.) waarborgt een winddroge was. Er wordt een los plastic deksel bijgeleverd. De centrifuge is thans uitgerust met een snaarloos aandrijfwerk en een geheel nieuw balanceringsysteem, waardoor een ongekende stabiliteit werd bereikt en een rustige, trillingvrije loop werd verkregen.

Expositie van Bico wasmachines en koelkasten in een stand van Electro Zaan

'n **Beter** woord voor
winst en **goodwill**
 is...

Remington Super 60

'n Product van Remington Rand

Verkrijgbaar bij Remington Rand N.V., Spuistraat 320-324, Amsterdam-C.

N.V. Sobrux, Amsterdam – stand 160 Margriethal

Toont op de Elektrobeurs de nieuwe „Bamix” elektrische handmixer. Deze mixer heeft vier, onderling verwisselbare onderdelen voor verschillende functies. Het apparaat is zeer geschikt voor het bereiden van babyvoedsel, het kloppen van mayonaise, slagroom enz.

R. S. Stokvis & Zonen N.V., Rotterdam – stands 1001 en 1100 Julianahalverdieping

Bij de getoonde nieuwe serie radio-apparaten valt in het bijzonder op de KY 567M, een Hi-Fi-toestel, waarin de verdere ontwikkeling van de Erres Ruimtelijke Weergave tot uiting komt. Het toestel wordt in een klassieke en moderne uitvoering gebracht. Bij de radio-grammofoons valt vooral de KY 566 C.W. op; dit apparaat is uitgevoerd in een tweedelige kast met inge-

bouwde platenwisselaar en heeft een speciaal geconstrueerde luidspreker met extra resonantie-frequentie. Bovendien is in de zijwand een aparte hogetoon-luidspreker gemonteerd. De Erres televisietoestellen zijn thans voorzien van de z.g. super cascade tuner, waardoor een zeer laag ruisgetal werd verkregen en een grote selectiviteit. Het model KY 568 is voorzien van een balansversterker.

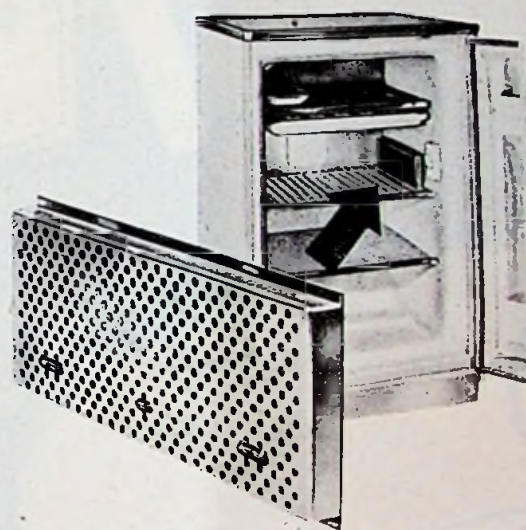
Sinds kort brengt men platenspelers en op de beurs ziet men o.a. de PS 20, welk apparaat alle soorten platen speelt en automatisch uitschakelt. Een ingebouwd ruisfilter maakt het mogelijk het ruisen van een plaat tot een minimum te beperken. Voorts worden geëxposeerd de PS 10, bestemd voor inbouwdoeleinden en de PS 40, ingebouwd in een koffer. De PS 30 is in een notenhouten cassette ingebouwd.

Bij de stofzuigers treedt het nieuwe model SZ

45 naar voren, een apparaat met een dubbel geïsoleerde motor, lichte zuigbuizen voorzien van patentsluitingen en een ophanghaak.

Andere getoonde produkten zijn bedrijfsstofzuigers, vloerwrijvers, twee types Norge koelkasten en wasmachines en centrifuges. Bij de wasmachines ziet men de geheel nieuwe Cardan-wasmachine, type CW 1, voorzien van een zelfstartende motor en een met een voetpedaal te bedienen schokvrije koppeling voor in- en uitschakeling. Op het gebied van wascentrifuges komt men met de geheel nieuwe C 20. De trommel is uit één stuk aluminium getrokken; krachtbron is een 1/6pk EMF-motor. Belangrijk is de centrifugaalkoppeling, de bijzondere vorm van de trommel en de grote onbalans. Andere produkten zijn tenslotte elektrische dekens, strijkijzers, ventilatoren en een aantal kleine huishoudelijke artikelen.

ELEKTROBEURS

NIEUWIGHEDEN IN BEELD

BOVEN

Links: Een nieuwe T.V.-streckontvanger in console-uitvoering, voorzien van o.a. uitwisselbare spoelblokken ter aanpassing aan eventuele zenderwijzigingen (Philips)

Midden: De aromaprotector waarmee de nieuwe Bauknecht koelkasten worden uitgerust. (Mentor)

Rechts: Luchtvaartobstakelverlichting met neonbuizen (Neon Weka)

ONDER

Links: Armatuur, vervaardigd uit polyesterharsen (Philips)

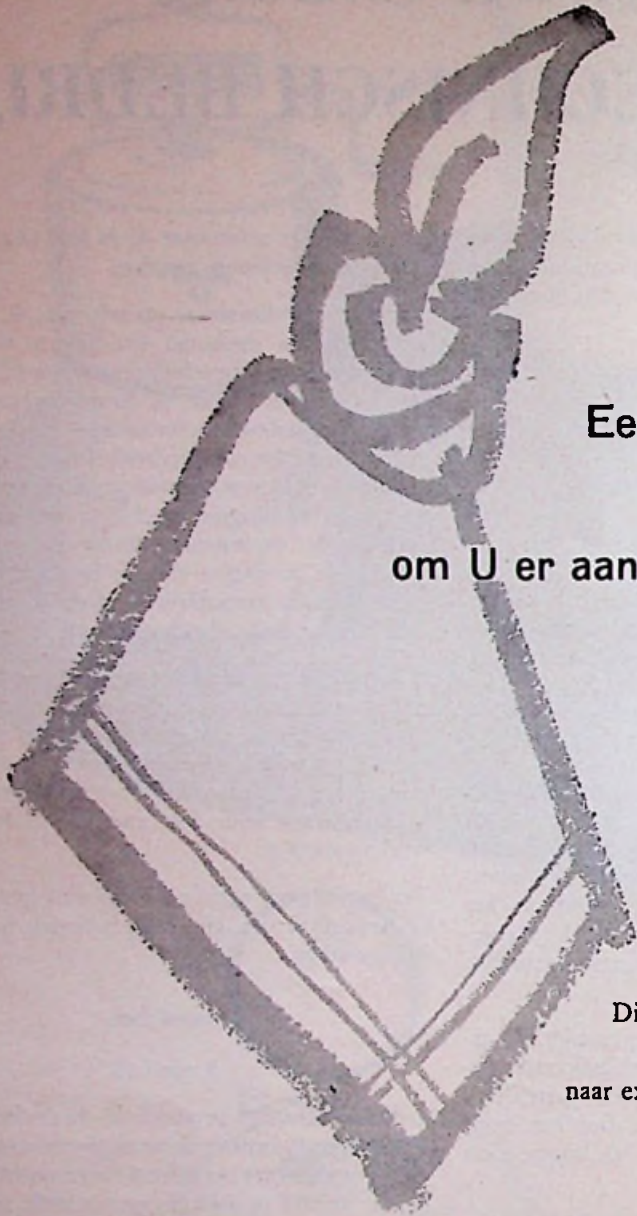
Rechts: Nieuwe, kleine hoogtezon met 300 watt ultraviolette stralingsbron. Het armatuur werd uit staaldraad gemaakt (Philips)

Miele *er is geen betere!*

MIELE MAATSCHAPPIJ N.V., INDUSTRIEGEBOUW, GOUDSESINGEL 92 - ROTTERDAM

Een knoop in Uw zakdoek.....

om U er aan te herinneren **tijdig**

ERRES elektrische dekens

in voorraad te nemen!

Die bestelling vergeten betekent verkoopkansen missen!

Want na een zó zonschaarse zomer vraagt men in de winter naar extra warmte . . . veilige, behaaglijke warmte . . . warmte van een Erres elektrische deken.

Probeer U zelf de deken eens!

U zult enthousiast zijn en Uw klanten zullen het worden, wanneer U uit eigen ervaring spreekt, want de Erres elektrische deken biedt werkelijk: ● absolute veiligheid (KEMA-goedkeuring) op de deken kan een spanning van ten hoogste 10 Volt komen te staan ● uiterste zuinigheid (verbruik van een nachtlampje) ● Grote duurzaamheid

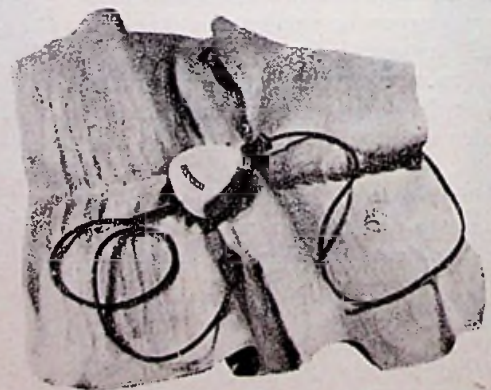
In October

start een intensieve advertentie-campagne

in een reeks week- en dagbladen!

R.S. Stokvis & Zonen N.V. Afd. Electr. Huish. Toestellen

f 59.50

'n van der Heem-product.

a. een minimum gemiddeld uurloon dat gemiddeld zal worden betaald; alsmede

b. een maximum gemiddeld uurloon hetwelk gemiddeld kan worden betaald.

4. Voor zover en voor zolang in ondernemingen geen tariefstelsel of enig ander door het College van Rijksbemiddelaars goedgekeurd systeem van prestatiebeloning wordt toegepast, kan aan de werknemers persoonlijk een toeslag van maximaal 5% worden toegekend boven de voor hen rechtens geldende uurloonen, al naar gelang de door deze werknemers geleverde kwantitatieve en/of kwalitatieve prestaties.

Diplomatoeslag

Artikel 19

Ongewijzigd.

Vakantie

Artikel 34

2. De werknemer, die op de eerste werkdag van het kalenderjaar in dienst is van een werkgever, ontvangt, behoudens het bepaalde in lid 3, lid 13 en in de artikelen 35 lid 3, 36 lid 2 en 37 lid 1, in dat kalenderjaar een vakantie van 15 dagen, waarvan tenminste 9 dagen aaneengesloten zullen zijn en de overige verspreid (snipperdagen).

3. De werknemer, die na de eerste werkdag van het kalenderjaar in dienst treedt van een werkgever en/of voor de laatste dag van het kalenderjaar de dienst verlaat, ontvangt, met inachtneming van het in lid 4 bepaalde, in dat jaar een vakantie afhankelijk van de duur van het dienstverband, met dien verstande, dat gedurende de maanden februari, juni en oktober 2 vakantie-dagen per maand worden verdiend en gedurende de overige maanden 1 vakantiedag.

7. Ten aanzien van de werknemer, die in totaal recht heeft op 12 of méér vakantiedagen, zullen twee dier dagen op een zaterdag vallen.

Ten aanzien van de werknemer, die recht heeft op minder dan 12, doch tenminste 6 vakantiedagen, zal één dier dagen op een zaterdag vallen.

Iedere verdere zaterdag, welke op verzoek van de werknemer als vakantiedag wordt genoten, geldt, met inachtneming van het bepaalde in lid 9, voor een hele dag vakantie. De in lid 6 bedoelde feestdagen, welke op een zaterdag vallen, zullen als halve vakantiedagen worden gerekend.

Vakantietoeslag

Artikel 40

1. De werknemer, die op 1 juli in dienst is van een werkgever, heeft recht op een vakantietoeslag, gelijk aan het loon over zoveel dagen als het aantal maanden bedragen heeft, gedurende welke de werknemer vanaf 1 juli van het voorafgaande jaar in dienst is geweest van de werkgever.

De Bedrijfscommissie zal van de in dit lid omschreven verplichting van de werkgever dispensatie kunnen verlenen aan de werkgever of de groep van werkgevers en wel indien de economische toestand van het bedrijf van dien aard is, dat uitbetaling van de vakantietoeslag in redelijkheid niet kan worden verlangd. De Bedrijfscommissie zal deze dispensatie kunnen verlenen op aanvraag van één of meer werkgevers.

Loontabel

Gemeenteklasse II

Groep	1			2			3			4			5			6		
	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.
Lft.																		
14 j.	30	32	36	30	32	36												
15 j.	34	36	41	34	36	41												
16 j.	39	41	48	39	41	48												
17 j.	45	48	57	45	48	57												
18 j.	54	57	68	54	57	68												
19 j.				65	70	82	65	70	83									
20 j.				77	82	93	78	83	97									
21 j.				89	93	107	91	97	110									
22 j.				102	107	119	104	110	123	106	111	125						
23 j.				114	119	126	117	123	132	119	125	136						
24 j.				121	126	131	126	132	137	129	136	142	132	140	146	140	145	154
25 j.				124	131	134	131	137	139	136	142	145	140	146	152	148	154	160
26 j.				124	131	134	133	139	144	139	145	148	144	152	155	154	160	164
27 j.				124	131	134	133	139	144	141	148	154	149	155	157	157	163	170
28 j.				124	131	134	133	139	144	141	148	154	151	157	164	158	164	174
c.o.																		

Loontabel

Gemeenteklasse III

Groep	1			2			3			4			5			6		
	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.
Lft.																		
14 j.	29	31	35	29	31	35												
15 j.	33	35	40	33	35	40												
16 j.	38	40	46	38	40	46												
17 j.	44	46	55	44	46	55												
18 j.	53	55	66	53	55	69												
19 j.				64	69	80	64	69	81									
20 j.				75	80	91	76	81	95									
21 j.				87	91	104	89	95	108									
22 j.				100	104	116	102	108	120	104	109	122						
23 j.				111	116	123	114	120	129	116	122	133						
24 j.				118	123	128	123	129	134	126	133	139	129	137	143	138	143	152
25 j.				121	128	131	128	134	136	133	139	142	137	143	149	146	152	158
26 j.				121	128	131	130	136	141	136	142	145	141	149	152	152	158	161
27 j.				121	128	131	130	136	141	138	145	151	146	152	154	154	160	166
28 j.				121	128	131	130	136	141	138	145	151	148	154	161	155	161	171
c.o.																		

2. De werknemer, die de dienst verlaat, ontvangt een bedrag, gelijk aan het loon over zoveel dagen als het aantal maanden dienstverband heeft geduurd, te rekenen vanaf de laatste daaraan voorafgegane datum van 1 juli.

3. Voor de berekening van het aantal maanden, bedoeld in lid 1 en 2, is artikel 34, lid 4, van toepassing.

4. De vakantietoeslag wordt verminderd met een bedrag, gelijk aan het loon over één dag voor elke maand boven één maand, gedurende welke de werknemer in de in lid 1 genoemde periode zijn werkzaamheden niet heeft verricht, anders dan tengevolge van ziekte en ongeval.

5. De uitkering der in lid 1 bedoelde toeslag zal voor zover mogelijk bij het begin der aaneengesloten vakantie worden gedaan. De werkgever is bevoegd deze toeslag uit te keren in twee termijnen, te weten tenminste de helft bij het begin van de aaneengesloten vakantie, en het resterende deel voor het einde van het kalenderjaar.

BIJLAGE VI

Functieomschrijving voorkomende in het Elektrotechnisch Bedrijf, als bedoeld in artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst.

GROEP 1.

Hulpelektromonteur

Het op aanwijzing en gedeeltelijk onder lei-

ding bevestigen van buisleidingen en lichte bovengrondse kabels. Draad trekken in buisleidingen, afwerken van bovengrondse kabel, lassen maken. Plaatsen en aansluiten van wandcontactdozen, schakelaars en ornamenten. Behulpzaam bij het plaatsen en aansluiten van elektrische apparaten en machines voor lage spanning, gelijk- of dreaistroom.

Hulpmonteur (nettenbouw)

Het volgens opgave monteren van binnenleidingen voor meteraansluitingen, het voorwerken van aftaklassen, het voorwerken van bevestigingen en doorvoeringen in muren, enz., alsmede behulpzaam zijn bij het leggen van grond- en andere kabel, het maken van grondmoffen, het maken en opstellen van bokken en palen en het aanbrengen van de spandraden.

GROEP 2.

Tweede wikkelaar

Het op aanwijzing en onder leiding vervaardigen van magneetspoelen voor elektrische apparaten, zoals elektromagnetische schakelaars, relais, remmagneten, e.d., alsmede spoelen voor elektrische machines, zoals veldspoelen van gelijkstroommotoren en dynamo's; het maken van ankerwikkelingen, stator en rotorwikkelingen voor kleine gelijkstroom- en eenvoudige draai- en wisselstroommachines, zoals handboormachines, e.d.

ALASKA

**de koelkast
waar Uw klanten
warm voor lopen**

ALASKA „Consul“
Inhoud 60 liter - Prijs f. 433.-

ALASKA „Diplomaat“
Inhoud 85 liter - Prijs f. 524.-

Ook als „inbouwkast“. Lees blz. 5 t/m 7 van de UNIE GIDS H 557

Zij hebben er redenen genoeg voor:

- de vorm is doelmatig en fraai
- het stroomverbruik is minimaal
- de koelcapaciteit is enorm
- de werking is volkomen geruisloos
- het onderhoud is minimaal (geen bewegende delen, dus geen slijtage)
- kouderegeling en binnenverlichting werken automatisch
- de prijzen kunnen niet gunstiger en:

10 jaar garantie op het „spaar-aggregaat“

TECHNISCHE UNIE

HEYBROEK-ZÉLANDER N.V. EN ELECTROCENTRUM

Hoofdkantoor en toonzalen: Amsterdam, Keizersgracht 242-248
Telefoon 62450 (14 lijnen)

Verkoopkantoren:

Amsterdam - Amersfoort - Arnhem - Breda -
Deventer - Eindhoven - Enschede - 's Graven-
hage - Groningen - Haarlem - Hilversum -
Leeuwarden - Maastricht - Middelburg - Nij-
megen - Rotterdam - Utrecht - Zwolle.

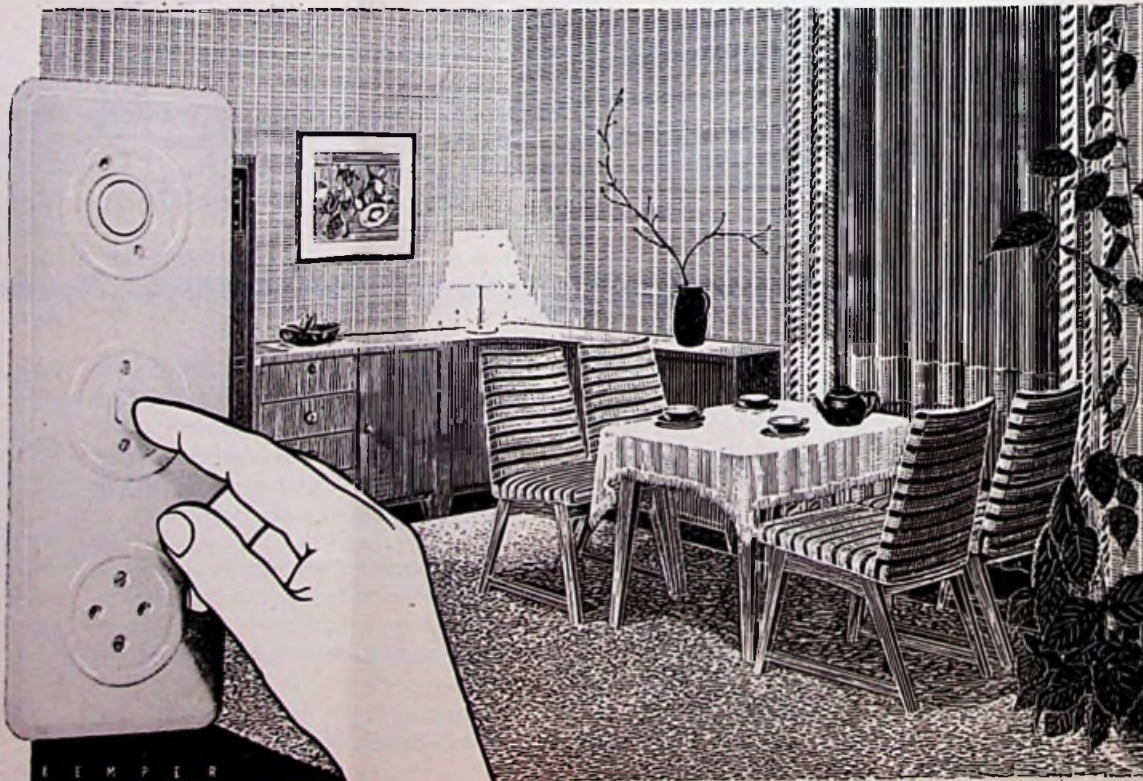
**Ook voor dit
interieur...**

heeft **STOTZ-KONTAKT**
het meest geëigende
installatiemateriaal.
STOTZ-KONTAKT instal-
latiemateriaal munt
uit door zijn aesthe-
tische vormen en zijn
weergaloze soliditeit.

met **KEFA**
KEUR
'n dubbele garantie!

SK

STOTZ-KONTAKT VERZONKEN INSTALLATIEMATERIAAL

Loontabel

Gemeenteklasse IV

Groep	1			2			3			4			5			6		
	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.
14 j.	29	31	35	29	31	35												
15 j.	33	35	40	33	35	40												
16 j.	38	40	46	38	40	46												
17 j.	44	46	55	44	46	55												
18 j.	53	55	64	53	55	64												
19 j.				64	69	80	64	69	81									
20 j.				75	80	90	76	81	94									
21 j.				86	90	102	88	94	106									
22 j.				98	102	114	100	106	118	102	107	120						
23 j.				109	114	121	112	118	127	114	120	131						
24 j.				116	121	126	121	127	132	124	131	137	127	135	141	136	141	150
25 j.				119	126	129	126	132	134	131	137	140	135	141	147	144	150	156
26 j.				119	126	129	128	134	139	134	140	143	139	147	150	150	156	159
27 j.				119	126	129	128	134	139	136	143	149	144	150	152	152	158	164
28 j.				119	126	129	128	134	139	136	143	149	146	152	159	153	159	169
e.o.																		

Loontabel

Gemeenteklasse V

Groep	1			2			3			4			5			6		
	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.	pers. min.	min. gem.	max. gem.
14 j.	28	30	34	28	30	34												
15 j.	32	34	39	32	34	39												
16 j.	37	39	45	37	39	45												
17 j.	43	45	54	43	45	54												
18 j.	52	54	63	52	54	63												
19 j.				63	68	78	63	68	79									
20 j.				73	78	88	74	79	92									
21 j.				84	88	100	86	92	104									
22 j.				96	100	111	98	104	115	100	105	117						
23 j.				106	111	118	109	115	124	111	117	128						
24 j.				113	118	123	118	124	129	121	128	135	124	132	138	133	138	147
25 j.				116	123	126	123	129	131	128	135	137	132	138	144	141	147	153
26 j.				116	123	126	125	131	136	131	137	140	136	144	147	147	153	156
27 j.				116	123	126	125	131	136	133	140	146	141	147	149	149	155	161
28 j.				116	123	126	125	131	136	133	140	146	143	149	156	150	156	166
e.o.																		

Tweede elektromonteur

Het op aanwijzing en onder leiding bevestigen van buisleidingen en bovengrondse kabels met rubber of plastic isolatie voor grotere installaties, bewerken en verwerken van ondergrondse met rubber of papier, geïsoleerde kabels, zoals het maken van kabelmoffen, plaatsen en aansluiten van elektrische apparaten en machines.

Het op aanwijzing zelfstandig bevestigen van buisleidingen en bovengrondse kabels voor kleinere laagspanningsinstallaties o.a. woonhuisinstallaties inclusief schel- en deuropenerinstallaties, in deze installaties storingen opsporen en verhelpen, wandcontactdozen, schakelaars en ornamenten plaatsen en aansluiten.

Behulpzaam bij het plaatsen en aansluiten van meer ingewikkelde elektrische apparaten en machines.

Grondwerker in vaste dienst (nettenbouw)

Graaft op aanwijzing kabelgleuven en putten voor bokken en palen, helpt onder toezicht bij het trekken en leggen van kabels, brengt loodbanden aan om de kabels, dekt de kabels af met tegels en dicht de gleuven.

Plaatst de merkstenen, boort de buisdoorvoeringen onder verharde wegen. Verleent hulp bij het opzetten van bokken en palen en werpt de putten weer dicht en stampt de grond aan.

GROEP 3.

Wikkelaar

Het op aanwijzing zelfstandig vervaardigen

van magneetspoelen voor elektrische apparaten, zoals elektromagnetische schakelaars, relais, remmagneten, kleine laagspanningstransformatoren, e.d., alsmede spoelen voor elektrische machines, zoals veldspoelen voor gelijkstroommotoren en dynamo's, statorwikkelingen voor draaistroommachines, zowel met ronde als zgn. profieldraad; het maken van complete ankerwikkelingen, stator- en rotorwikkelingen voor middelgrote gelijkstroom- en draaistroommachines.

Het zo nodig vervaardigen van wikkelmallen. Het controleren en meten van de te behandelen machines, onderdelen daarvan en apparaten.

Kabelmonteur (nettenbouw)

Het monteren van ondergrondse netten met de daarbij behorende huisaansluitingen, volgens opgave leggen van grondkabels met een à twee hulpen, benodigd voor het trekken en op de goede plaats brengen, het boren van buisleidingen voor wegruizingen, diverse aftakmoffen compleet monteren, sectiekasten en kastenbatterijen plaatsen en aansluiten en straatverlichting aanbrengen. Alles onder toezicht van de leidende te monteur.

Lijnwerker (nettenbouw)

Het monteren van bovengrondse netten, voor lage spanning, volgens opgave van te monteur maken en plaatsen van bokken en enkele palen inclusief het kappen, bouten aanbrengen, paalkapjes opzetten, creosoteren en isolatoren op-

opbrengen, het aanbrengen van blanke en geïsoleerde leidingen, het monteren van huisaansluitkasten. Werkt met helpers.

GROEP 4.

Elektromonteur (excl. hoogspanning)

Het op aanwijzing zelfstandig volgens tekening uitvoeren van alle kleinere licht-, kracht- en zwakstroominstallaties, zowel buisinstallaties als installaties met bovengrondse en ondergrondse kabels.

Het monteren van niet ingewikkelde schakel- en verdeelinrichtingen. Het opsporen en verhelpen van storingen in de genoemde objecten. Bepalen van noodzakelijke leidingdoorsneden, waarden van smeltveiligheden; schakelaars en motorbeveiligingen. Het bewerken en verwerken van kabelbaan en railkoper. Bij grotere installaties op aanwijzing een gedeelte hiervan uitvoeren.

Werkt als regel met 1 à 5 hulpmonteurs. Het bijhouden van een eenvoudige administratie verband houdend met het zelfstandig uit te voeren werk.

Elektromonteur (incl. hoogspanning)

Het op aanwijzing zelfstandig volgens tekening uitvoeren van alle kleinere licht-, kracht- en zwakstroominstallaties voor lage spanning, zowel buisinstallaties als installaties met bovengrondse en ondergrondse kabels, en het opsporen en verhelpen van storingen in deze installaties.

Het monteren van niet ingewikkelde schakel- en verdeelinrichtingen hiervoor, alsmede het bepalen van noodzakelijke leidingdoorsneden, waarden van smeltveiligheden-, schakelaars en motorbeveiligingen.

Het bewerken en verwerken van kabelbaan en railkoper, dit laatste ook voor de hierna te noemen hoogspanningsinstallaties. Bij grotere installaties op aanwijzing een gedeelte hiervan uitvoeren.

Het op aanwijzing en onder leiding volgens tekening uitvoeren van werkzaamheden aan hoogspanningsinstallaties tot spanningen van 10 KV en vermogens tot ca. 300 KVA, bestaande uit het bevestigen van railkoper, bewerken van grondkabels voor eindsluitingen en moffen.

Het plaatsen en aansluiten van de bij deze installaties behorende apparaten als scheidings- en vermogensschakelaars, meet- en vermogens- transformatoren.

Werkt als regel met 1 à 5 hulpmonteurs. Het bijhouden van een eenvoudige administratie verband houdend met het zelfstandig uit te voeren werk.

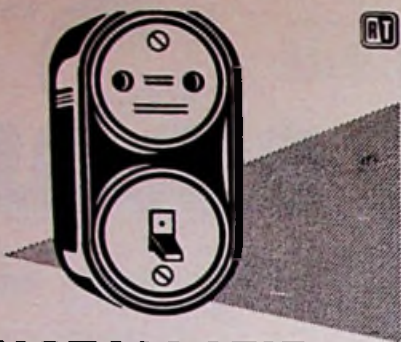
GROEP 5.

Eerste wikkelaar

Het zelfstandig wikkelen van alle voorkomende gelijkstroom-, draaistroom- en wisselstroommachines, transformatoren, voor lage spanning. Hieronder ook te rekenen speciale machines als éénankeromvormers, meer toerentallenmotoren, e.d.

Voorts zelfstandig de nodige wikkelmallen vervaardigen, in staat machines te demonteren, te monteren, te meten en te beproeven, alsmede het opsporen van fouten in de machines; werkt

VOOR
AL
UW

**INSTALLATIE-
MATERIAAL**

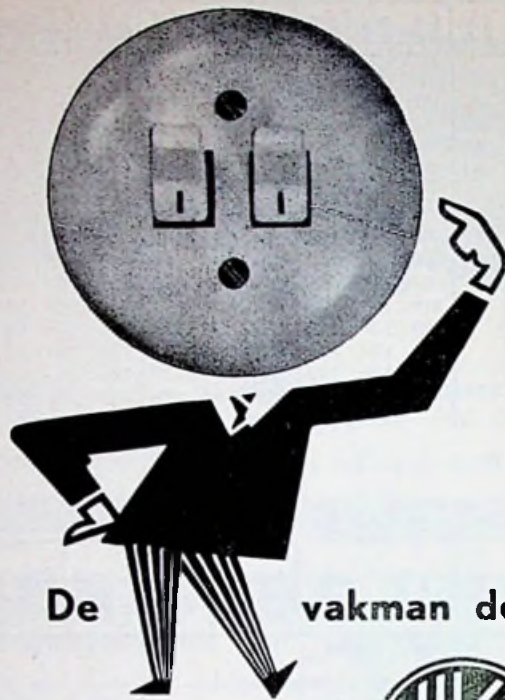
Veilig
Solide
Fraai van
uitvoering

N.V. Handelmaatschappij

ELECTRO METAAL
A. C. v. Rijn

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 334366 - DEN HAAG

De vakman denkt....

„zonder NIKO
ben ik
mijn hoofd
kwijt!”

KEMA
KEUR

**Installatie-
buizen**

**KEMA
KEUR**

van 5/8 tot 2"

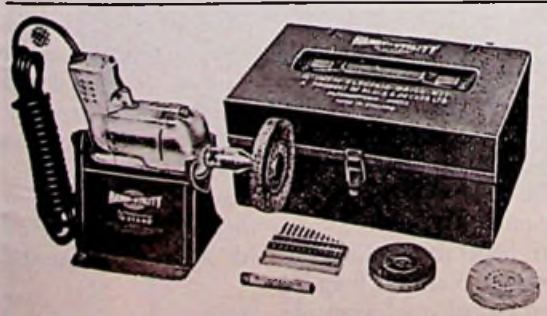
BLERICKSCHE BUIZENFABRIEK
BLERICK (L.)
HOLLAND

Black & Decker

UTILITY

Het elektrische gereedschap
voor de kleine industrieën
en voor huisarbeid.

Boren, slijpen, polijsten,
schuren, zagen, houtdraaien.

E. M. ELECTROSTOOM N.V.
Rotterdam — Filiaal Amsterdam

eenvoudige wikkeldrekeningen uit. Geeft aanwijzing en instructie aan tweede wikkelaar of wikkelaar.

Elektromachinemonteur

Het zelfstandig monteren, demonteren en revideren van elektrische machines. Bij te repareren machines die contrôlewerkzaamheden uit te voeren, welke leiden tot het constateren van de aard der uit te voeren reparaties, die zowel elektrisch als mechanisch kunnen zijn.

Bij gerepareerde machines en apparaten de beproevingswerkzaamheden uitvoeren, zoals isolatiebeproeving onder hoge spanning, belasting, nullaststroomopname.

Eerste monteur (nettenbouw)

Het monteren van ondergrondse netten met bijbehorende aansluitingen zowel voor laagspanning als voor hoogspanning t/m 10 000 volt. Bovengrondse netten voor lage spanning.

Het volgens tekening en aanwijzing gereed maken van hoog- en laagspanningsruimten met inbegrip van koperen rails, aansluitingen, kabelmoffen enz.

Het met de benodigde hulp, leggen van grondkabels, boren van wegdoorvoeringen, het monteren van grondmoffen, sectiekasten en kastenbatterijen en het aansluiten van straatverlichting.

Het maken van bovengrondse netten met bokken en enkele palen, spandraden aanbrengen en het aanbrengen van meter-aansluitingen. Werkt met 10-15 ondergeschikten en de benodigde grondwerkers.

Eerste elektromonteur (niet leidinggevend)

Het zelfstandige uitvoeren van alle voorkomende werkzaamheden aan licht-, kracht-, zwakstroom-, huistelefoon-, stuurstroom- en bliksemafleidersinstallaties, eventueel volgens tekeningen.

Het monteren van schakel- en verdeelinrichtingen en het daarmee verband houdende bewerken en verwerken van railkoper. Het opsporen en verhelpen van storingen in de genoemde objecten. Eventuele wijzigingen aanbrengen in schakelschema's. Bepalen van leidingdoorsneden en beveiligingen, ook machinebeveiligingen. Het bewerken en verwerken van kabelbaan.

Het bijhouden van eenvoudige werkadministratie verband houdende met het uit te voeren werk.

Werkt met maximaal 2 hulpen uit Groep I.

GROEP 6.

Eerste elektromonteur (excl. hoogspanning)

Het zelfstandig uitvoeren van complete, middelgrote licht-, kracht-, zwakstroom-, huistelefoon-, stuurstroom- en bliksemafleiderinstallaties, volgens bestek en tekeningen tot vermogens van ca. 150 kW.

Het monteren van schakel- en verdeelinrichtingen en het daarmee verband houdende bewerken en verwerken van railkoper. Het opsporen en verhelpen van storingen in de genoemde objecten. Eventuele wijzigingen aanbrengen in schakelschema's. Bepalen van leiding-

doorsneden en beveiligingen, ook machinebeveiligingen. Het bewerken en verwerken van kabelbaan.

Bij grote installaties hiervan een gedeelte uitvoeren met andere hulpmonteurs en monteurs. Geeft als regel leiding aan 2-10 ondergeschikten. Het bijhouden van eenvoudige werkadministratie verband houdende met het uit te voeren werk.

Eerste elektromonteur (incl. hoogspanning)

Het zelfstandig uitvoeren van complete, middelgrote licht-, kracht-, zwakstroom-, huistelefoon-, stuurstroom- en bliksemafleiderinstallaties e.e.a. voorzover van toepassing voor lage spanning, volgens bestek en tekeningen; en eenvoudige event. hierbij behorende installaties voor hoge spanning tot 10 kV en vermogens tot ca. 300 kVA.

Het monteren van schakel- en verdeelinrichtingen en het daarmee verband houdende bewerken en verwerken van railkoper. Het bewerken van hoogspanningsgrondkabels voor eindsluitingen en moffen en het afwerken hiervan. Het plaatsen en aansluiten van hoogspanningsapparaten als scheidings- en vermogensschakelaars, meet- en vermogenstransformatoren en instrumenten.

Het opsporen en verhelpen van storingen in de genoemde objecten. Eventuele wijzigingen aanbrengen in schakelschema's. Bepalen van leidingdoorsneden en beveiligingen, ook machinebeveiligingen, e.e.a. met betrekking tot lage spanning. Het bewerken en verwerken van kabelbaan.

Bij grote installaties hiervan een gedeelte uitvoeren met andere hulpmonteurs en monteurs. Geeft als regel leiding aan 2-10 ondergeschikten. Het bijhouden van eenvoudige werkadministratie verband houdende met het uit te voeren werk.

BIJLAGE VII

FUNCTIEBEWIJS

als bedoeld in artikel 6 lid 3 van de C.A.O. voor het Elektrotechnisch Bedrijf.

(met inkt of schrijfmachine invullen)

De werkgever

gevestigd te

verklaart hiermede dat de werknemer:

naam

geboortedatum

adres

door hem is ingedeeld in de functie *)

behorende tot de functiegroep **)

*) functie

Hulp elektromonteur
Hulpmonteur (nettenbouw)
Tweede wikkelaar
Tweede elektromonteur
Grondwerker in vaste dienst (nettenbouw)
Wikkelaar
Kabelmonteur (nettenbouw)
Lijnwerker (nettenbouw)
Elektromonteur (excl. hoogspanning)
Elektromonteur (incl. hoogspanning)
Eerste wikkelaar
Elektro-Machinemonteur
Eerste monteur (nettenbouw)
Eerste elektromonteur (niet leidinggevend)
Eerste elektromonteur (excl. hoogspanning)
Eerste elektromonteur (incl. hoogspanning)

**) functiegroep

een
een
twee
twee
twee
drie
drie
drie
vier
vier
vijf
vijf
vijf
zes
zes

(plaats)

(datum)

(firmastempel)

(handtekening van de werkgever)

SIEMENS

ELECTR. APPARATEN

Verwarmingskussen
 Normale en
 regelbare strijkijzers
 Haardroger
 Rapid waterkoker met
 eier- en melkinzetpan
 Broodrooster
 Koffiemolen

NEDERLANDSCHE SIEMENS MAATSCHAPPIJ N.V.
 POSTBUS 1266 - 'S-GRAVENHAGE - TELEFOON 183630
 ALLEENVERTEGENWOORDIGER VAN
 SIEMENS-SCHUCKERTWERKE AKTIENGESELLSCHAFT
 BERLIN - BRANLEN

Ook leverbaar met gegoten metalen huis
BUSCH-JAEGER DÜRENER METALLWERKE
 AKTIENGESELLSCHAFT LUDENSCHIED
 Vertegenwoordiger voor Nederland:
LUDWIG HIRSCH, HOOFDSTRAAT 125 TE DRIEBERGEN

KXA

zelfaanlopende synchroenschakelklok
 voor wisselstroomnetten
 met geregelde frequentie

klein formaat
 met groot
 schakelvermogen

LANDIS & GYR N.V. WAALWIJK

In 2799 a

Alleenvertegenwoordiger voor Nederland:
N. V. Ingenieursbureau Ir. P. J. Plaisier. Tel. 77 67 94 *
 Nassau Zuilensteinstraat 13-15, DEN HAAG.

(vervolg van pag. 680)

gebied van Dordrecht. Voor de keuze van de bouwplaats Dordrecht waren deugdelijke redenen aanwezig. Goede plaatsen voor een grote centrale zijn n.l. zeer beperkt. Vereist worden een goede mogelijkheid van kolenaanvoer; het beschikbaar zijn van koelwater, terwijl de afvoer van geproduceerde elektrische energie gewaarborgd moet zijn. Om deze redenen is een plaats aan de grote rivieren nabij een grote stad de meest gunstige

De centrale Merwedehaven werd ontworpen in de na-oorlogse jaren. Met de bouw werd een begin gemaakt in juli 1949; de eerste machine

Speciale T.V.-uitzendingen tijdens Najaarsbeurs

De Nederlandse Televisie Stichting heeft zich bereid verklaard tijdens de Najaarsbeurs van 11 t/m 20 september speciale uitzendingen te verzorgen ten behoeve van exposanten, die op de Elektrobeurs televisie-apparaten demonstren.

Deze uitzendingen vinden dagelijks plaats van 10 tot 11.30 uur en van 13.30 tot 14.30 uur. Het programma, dat rechtstreeks uit Bussum wordt uitgezonden, zal o.a. bestaan uit het Journaal van de vorige avond, een film uit de Eurovisieserie „De grote rivieren van Europa”, het optreden van het trio Los Paraguayos, Spaanse dansen en een reportage van de reis van het Kon. Paar naar de West. Op de avonden van dinsdag 18 en woensdag 19 september, wanneer de Elektrobeurs voor het publiek zal zijn geopend, kunnen de normale televisieprogramma's worden ontvangen. (k)

werd in oktober 1952 in bedrijf gesteld, terwijl de bouw in oktober 1955 geheel was voltooid. De totale kosten van bouw en inrichting bedroegen 100 miljoen gulden.

Thans zijn in de Centrale Merwedehaven opgesteld en in bedrijf 4 turbogeneratoren, elk met een vermogen van 52.500 kW. Elke turbogenerator wordt gevoed door 2 stoomketels, waarvan de stoomdruk bedraagt 72 atm. en de stoomtemperatuur 500° C. aan de machine. De centrale Merwedehaven is zo gebouwd, dat elke turbogenerator met bijbehorende twee ketels een afzonderlijk eenheid (unit) vormt. In totaal zijn dus 4 units opgesteld en in bedrijf. De bediening van de units is gecentraliseerd in twee in het centrum van de centrale ingerichte stoomwachters.

De elektrische energie wordt opgewekt met een spanning van 12.500 volt, welke spanning direct, door een bij elke turbogenerator opgestelde transformator, wordt verhoogd tot 50.000 volt. Onder deze spanning wordt de opgewekte energie door middel van kabelverbindingen getransporteerd naar het 50.000 volt schakelstation elders in Dordrecht, alwaar zij verder wordt geleid en gedistribueerd in de eigen distributienetten, dan wel in de koppelnetten van E.Z.H.

Voor het benodigde koelwater, voor 4 turbines 48.000 m³ per uur, zijn twee pompstations gebouwd. Zij betrekken het koelwater uit de Merwedehaven. Behalve een machinezaal en ketelhuis zijn bij de Centrale-Merwedehaven nog een aantal bijgebouwen opgetrokken, waarin

zijn ondergebracht de werkplaatsen voor herstelling en onderhoud van machines en ketels; magazijnen; was- en kleedlokalen; een kantine, kantoorruimte enz.

Het verzorgingsgebied van het G.E.B.Dordrecht omvat een groot gedeelte van de provincie Zuid-Holland en beslaat een oppervlakte van ca. 116.000 Ha. waarin 80 gemeenten zijn gelegen tezamen tellend ca. 95.000 aansluitingen. Het strekt zich uit van de grenzen met de provincies Gelderland en Utrecht tot de Noordzee en omvat het eiland van Dordrecht, de Alblasserwaard, de Vijfherenlanden, de Krimpenerwaard, het grootste gedeelte van het eiland IJsselmonde, de Hockse Waard, het eiland Tiengemeenten en het eiland Goeree en Overflakke. Hierin bevinden zich de belangrijke industrieën op het gebied van scheepsbouw, constructie en machinebouw e.d., in het bijzonder langs de grote rivieren de Merwede; de Noord; de Lek; de Hollandse IJssel; de Oude Maas en de Dortse Kil. Voorts zijn in het verzorgingsgebied zeer belangrijk de zuivelindustrie, de graanmalerij, de houtbewerkingsindustrie en de bemaling van de polders, waaruit vrijwel het overgrote deel van het verzorgingsgebied bestaat door zijn ligging op de eilanden, omgeven door de grote rivieren. De voorziening van dit gehele gebied geschiedt door middel van 50kV.; 12,5 kV en 6kV hoogspanningsnetten, waaruit de laagspanningsnetten worden gevoed.

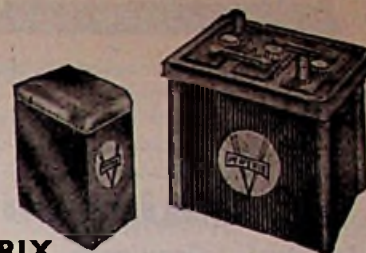
In het jaar 1955 bedroeg de hoogst opgetreden belasting van het eigen verzorgingsgebied 85.000 kW terwijl in het eigen verzorgingsgebied in totaal 308 miljoen kW werden afgegeven. Hiervan werden door de grootindustrie afgenomen 246 miljoen kWh. of ca. 80%; door de kleinindustrie 7 miljoen of ruim 2% terwijl voor verlichting en huishoudelijk gebruik 55 miljoen kWh. of ca. 18% werden afgegeven. Uit deze cijfers blijkt wel zeer duidelijk van welk belang het elektriciteitsbedrijf der gemeente Dordrecht speciaal voor de in het verzorgingsgebied gevestigde industrie is.

Na de inleiding van ir. Fijn van Draat was er gelegenheid om de nieuwe centrale te bezichtigen. Tijdens deze rondleiding kreeg men een uitstekende indruk van de omvang en de moderne, doelmatige inrichting en bouw van de centrale. De deelnemers aan de excursie maakten de terugreis gedeeltelijk per boot. Door de Jaarbeursdirectie was namelijk een boottocht naar Rotterdam georganiseerd, tijdens welke de lunch werd gebruikt. Tijdens de boottocht over de Noord en de Lek hield ir. W de Ruiters van de Kema te Arnhem een causerie over „De ontwikkeling van onze behoefte aan elektriciteit”. In ons volgend nummer zullen wij de inhoud van deze interessante causerie publiceren.

De verlichting van scholen

Tijdens de Najaarsbeurs zullen enkele instructieve bijeenkomsten worden belegd in samenhang met de groep schoolinrichting, die in de Efficiency-afdeling is vertegenwoordigd. Op deze bijeenkomsten, die in de Congresshal, gelegen naast de Bernhardhal op het Croeselaan-terrein zullen worden gehouden, zal een aantal deskundigen verscheidene acutele onderwerpen met betrekking tot school en schoolgebouw behandelen. Zo zal op dinsdag 18 september om kwart over elf ir. J. Bekink, Hoofdingenieur van de Kema te Arnhem en directeur van de Stichting voor Verlichtingskunde, een voordracht houden over „De Verlichting van Scholen”. (k)

Wij vragen Uw aandacht voor:

PERTRIX
ACCUMULATOREN

PERTRIX
LANTAARNS

PERTRIX
BATTERIJEN
van hoogwaardige
kwaliteit

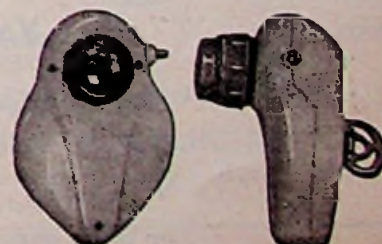
WEGA
RADIO
zonder weerga

ZIKADE

auto-radio voor alle merken auto's, ook voor bussen en touringcars, met versterker en microfoon

WUMO
grammoons en platenwisselaars
Electrische gramfoon f 69.-
10 platenwisselaar f 129.-

ACCURA
droogscheerapparaten
Een uitkomst voor chauffeurs
Met veeropwinding in etul f 56.—

Voor diverse rayons grossiers gevraagd en plaatselijke handelaren voor de verkoop van bovenstaande succes-artikelen.

Importeur voor Nederland:

NEMA

Nederlandse Electriciteits Maatschappij N.V.
Venno 138 - Winschoten - Tel. 05970-3753 (2 lijnen)

H.H.O.
 NV HANDELSONDERNEMING
 DORDRECHT, VLAK 2 - HILVERSUM, LANGESTRAAT 46
 Indola ventilatoren in alle maten

Stofzuigeronderdelen
 De Poel - Groningen
 Nieuwe Boteringestraat 64
 Telefoon 27001 K 5900
 Postgiro 168571

Stofzakringen voor
 ketel stofzuigers
 f 1.-

Stofzuiger reparaties

Uit voorraad leverbaar:
 Electromotorenfabriek HEEMAF en EMF DORDT in gesloten en geventileerd gesloten uitvoering.
 Met bijbehorende sterddriehoekcontrollers en schakelapparatuur:

- GRONDKABELS 2—3—4 aderig tot 150 Ø
- SRLK KABELS 2—3—4 aderig tot 16 Ø
- ORLK KABELS 3—4 aderig tot 95 Ø
- VOLGUMMIKABEL RWPK 2—3—4 aderig tot 25 Ø
- RD 1½ tot 95 Ø
- PLASTIC DRAAD EN KABELS
- VMvK KABEL uit voorraad

Electro Technisch Handelsbureau Het Zuiden
 P. H. DE KONING — PARALLELWEG 27 — EINDHOVEN
 Telefoon K 4900/4213 — 4742 Na zes uur K 4904 — 526

Zet vaart achter Uw omzet!

van 25 Kg
 draagvermogen
 tot 1000 Kg.

Vraag vrijblijvend prijsopgave van de oerdegelijke Indola draaiplateaux bij Uw grossier

indola
 HANDELSKADE RIJSWIJK (Z.H.)
 TELEFOON 183246-183247

Tijd is geld. In het zakenleven moet alles snel en goed worden afgewerkt. Met de Ford Escort Combinatie is dit geen probleem meer. Zelfs goederen van grote afmeting worden snel en veilig afgeleverd. Door de uit twee delen bestaande achterklep kunnen de goederen vlug in- en uitgeladen worden. En... uw gezin profiteert mee. In een handomdraai maakt u van een deel van de bagageruimte een comfortabele bank voor 3 personen.

Geef uw bezorger 7-mijls laarzen

Vanaf f. 4375.- al lebr
 (250 kg. bestelwagen)

zuinige en pittige
 36 pk 4 cyl. motor

Voor zaken
 en privé genoegens...
 de combinatie

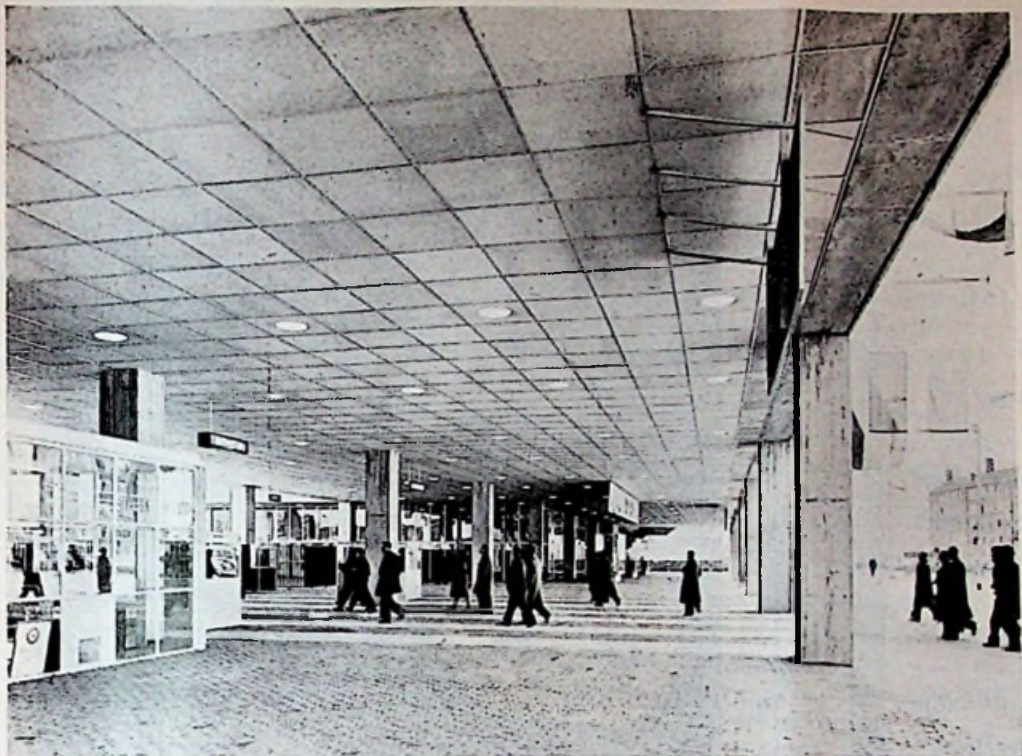

Vraag de Ford Dealer om een proefrit. Dan „proeft” U de voordelen. Bekijk ook eens de voornamen Squire en de Taunus 15-M Combinatiewagen en de uitgebreide Ford bestelwagenreeks.

FORD
 geeft de toon aan!

Daar gaan we weer!...

Utrecht, 11 september 1956: De Najaarsbeurs is geopend en met deze de speciale Elektrobeurs in de Juliana- en Margriethal. Het eerste uur van deze beurs is nog niet eens vergleden, maar de eerste bezoekers, voorboden van een grote stroom, melden zich al...

BRIEVEN AAN DE REDACTIE

Vrijwillig vakantie- en loondervingszegels plakken

Den Haag, september 1953

Mijne Heren,

In uw uitgave van begin augustus 1956 lezen wij onder de rubriek „Sociale lastigheden” het artikel over het nieuwe vakantierecht door mr. C. J. C. M. Schneider. Mr. Schneider besluit dit artikel met de opmerking:

„vakantiebonnen worden voor het elektrotechnisch bedrijf (nog) niet uitgegeven.”

Naar aanleiding hiervan delen wij u mede, dat reeds enkele malen met vertegenwoordigers van werkgeverszijde uit het elektrotechnisch bedrijf besprekingen zijn gevoerd over het plakken van de vakantietoelage- en loondervingszegels, welke door ons fonds worden uitgegeven.

Daarbij werd er onzerzijds op gewezen, dat zolang het plakken van deze zegels voor het elektrotechnisch bedrijf nog niet in de CAO was vastgelegd, de werkgevers in deze bedrijfstak wel vrijwillig voor hun personeel de zegels konden plakken. Wellicht kunt u in een volgend nummer van uw blad hierop de aandacht nog eens vestigen. (Hetgeen wij hierbij gaarne doen. Red.)

Ter uwer oriëntatie delen wij u nog mede, dat over het zegeljaar 1956/1957, lopende over 52 weken, van 1/7 '56 t/m 30/6 '57, '52 vakantie-

toelage- en loondervingszegels dienen te worden geplakt op een daarvoor door ons fonds beschikbaar gestelde kaart. De waarde van het te plakken zegel wordt bepaald aan de hand van het uurloon van de werknemer. Voor 1956/57 zijn deze waarden:

bij een uurloon	loonderving	vak.-toelage	totaal
t/m 25 ct.	80 ct.	42 ct.	122 ct.
26- 32 ct.	104 ct.	55 ct.	159 ct.
33- 40 ct.	132 ct.	70 ct.	202 ct.
41- 48 ct.	160 ct.	85 ct.	245 ct.
49- 56 ct.	188 ct.	100 ct.	288 ct.
57- 64 ct.	216 ct.	114 ct.	330 ct.
65- 72 ct.	244 ct.	129 ct.	373 ct.
73- 80 ct.	272 ct.	144 ct.	416 ct.
81- 88 ct.	299 ct.	159 ct.	458 ct.
89- 96 ct.	327 ct.	174 ct.	501 ct.
97-104 ct.	355 ct.	188 ct.	543 ct.
105-112 ct.	383 ct.	203 ct.	586 ct.
113-120 ct.	411 ct.	218 ct.	629 ct.
121-128 ct.	439 ct.	233 ct.	672 ct.
129-136 ct.	466 ct.	247 ct.	713 ct.
137-144 ct.	494 ct.	262 ct.	756 ct.
145-152 ct.	522 ct.	277 ct.	799 ct.
153-160 ct.	550 ct.	292 ct.	842 ct.
161-168 ct.	578 ct.	306 ct.	884 ct.
169-176 ct.	606 ct.	321 ct.	927 ct.
177-184 ct.	634 ct.	336 ct.	970 ct.
185-192 ct.	661 ct.	351 ct.	1012 ct.
193-200 ct.	689 ct.	366 ct.	1055 ct.

In deze zegelwaarden is tevens rekening gehouden met de compensatie van de loonderving over de extra vakantielagen in 1957, zomede met de extra 2% vakantietoelage in 1957:

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen, schijnwerpers (ook met natrium- en kwiklampen), motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

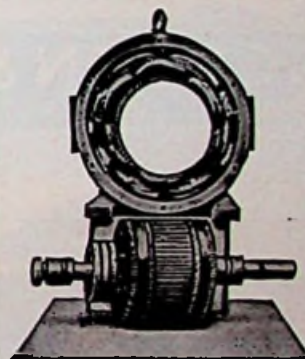
WZ

MULTIRAPID Gelijkrichters

2 tot 5 laders in één huis, elk
6, 12, 18 en 24 V — 12 of 20 Amp.
NORMALE LADING: serie of parallel
SNELLADING : vo: automatisch

Tasseron's Handels- en Ing. Bur.

Den Haag - Conradkade 24 - Telefoon 334556

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

J. & J. MARQUARDT

RIETHEIM

INBOUWTUIMEL-
SCHAKELAARS
2-25 Amp.

**MICRO-
SWITCHES
SIGNAALHOORNS**

ZOEMERS

Agent: **W. GEUKEN**

Surinamestraat 39 - DEN HAAG

Telefoon 113015

MARJO wasmachines

40 Ltr. f 179.50

40 Ltr. Tijd klok f 204.50

60 Ltr. Tijd klok f 227.50

Marjo Populair f 169.—

KUIPERIJ BAKKER

Dijk 12, Alkmaar. Tel. 4268 K 2200

BENDIX

AUTOMATISCHE WASMACHINE

De meest gekochte wasmachine
ter wereld doet Uw was automatisch:

- * weken
- * wassen
- * spoelen
- * centrifugeren

Gratis service door
geheel Nederland
gedurende één jaar
na levering.

Vraagt inlichtingen aan een officiële
Bendix-dealer of aan de importrice:

H. CROON & Co
SCHIEMOND ROTTERDAM

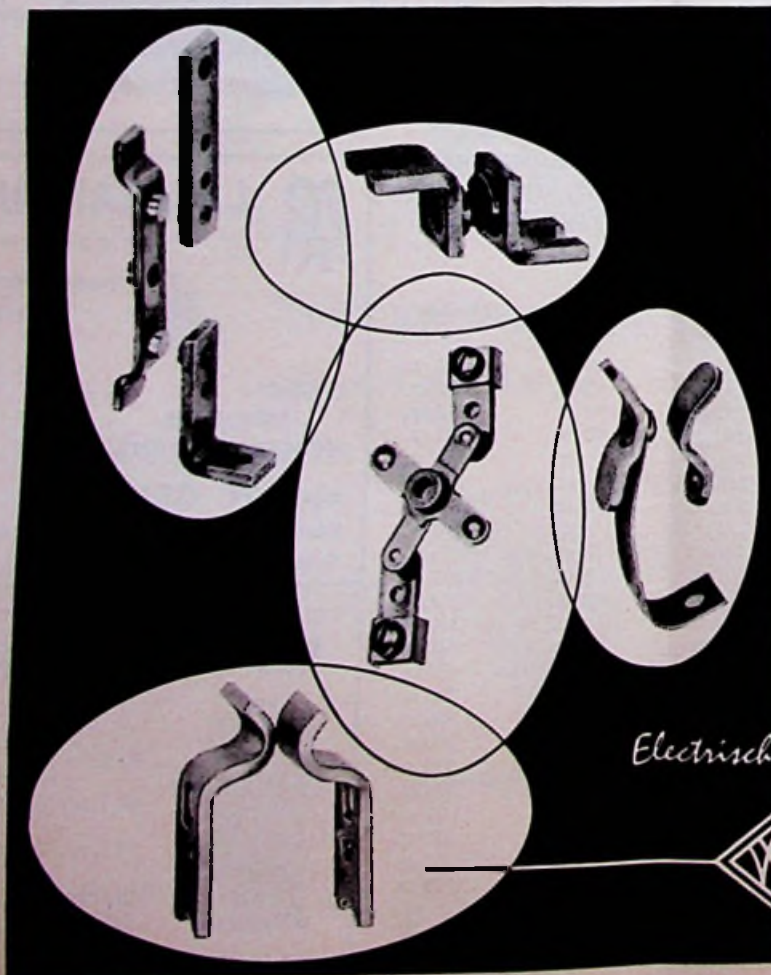

Jung

Wandcontactdozen
met en zonder Randoorde,
Opbouw
Inbouw en Waterdicht,
met K E M A - K E U R

ALBRECHT JUNG
ELEKTROTECHNISCHE FABRIK SCHALKSMÜHLE WESTF.

Bezoekt s.v.p. JUNG's expositie in BOUWCENTRUM
te ROTTERDAM, Stands 252-1 t m 4.

Electrisch schakelen

Stille verborgen werkers

maar... zo belangrijk!

Het zijn de contacten in Uw
Van Wijk en Visser schakelaars, die
feilloos de duizenden en duizenden
schakelingen maken die Uw bedrijf vraagt.

- Motorbeveiligingsschakelaars
met handbediening
- Beveiligingsschakelaars
voor eenfasemotoren
- Afstandsschakelaars
- Hulprelais
- Bedieningsschakelaars
- Installatie-automaten
- Stroombegrenzers
- Combinatiekasten
- Bedrijfsuren meters
- Impulstellers

VAN WIJK & VISSER

GELDERMALSEN - TELEFOON 0 3455-344

De loondervingszegels zijn bestemd voor:	
Kerstmis '56 en Nieuwjaar '57	7 zegels
Pasen en Nat. Feestdag 1957	5 zegels
Hemelv. dag en Pinksteren 1957	5 zegels
6 snipperdagen (2 zegels per dag)	12 zegels
9 vakantiedagen in 1957	23 zegels
totaal	52 zegels

De vakantietoelagen zijn bestemd voor de 4% vakantietoelagen voor 1957.

De zegels en zegelkaarten zijn verkrijgbaar en de zegels kunnen t.z.t. ingewisseld worden bij de navolgende adressen.

(Deze lijst van adressen, over het gehele land verspreid, kon omwille van de plaatsruimte niet worden afgedrukt. De adressen zijn echter bij de redactie bekend en kunnen aldaar worden opgevraagd. Red.)

Ook de erkende vakorganisaties van werknemerszijde belasten zich met de inwisseling der zegels.

Bij aankoop van de zegels dient door de werkgever $2\frac{1}{2}$ % voor administratiekosten te worden betaald over het zegelbedrag. Voor de berekening van de in te houden loonbelasting en premies sociale verzekeringswetten behoeft slechts de halve zegelwaarde, afgerond op 5 ct. naar boven, bij het loon geteld te worden.

Door het plakken van de vakantietoelagen- en loondervingszegels wordt bereikt, dat a. de steeds hoger wordende kosten aan e.e.a. verbonden over een heel jaar verdeeld worden; b. er geen moeilijkheden kunnen ontstaan bij het vaststellen van het tegoed aan vakantiegeld bij het tussentijds in dienst nemen van personeel of bij het tussentijds verlaten van de dienst; c. de werkgever slechts dat deel van deze kosten betaalt, waarvoor hij rechtens kan worden aangesproken;

d. de werknemer tijdens zijn werkperiode dat deel van het vakantiegeld „verdient”, waarop hij volgens de desbetreffende bepalingen in de CAO aanspraak kan maken.

Vertrouwende dat u uit het bovenstaande voldoende stof kunt halen voor het samenstellen van een artikeltje in uw vakblad en ons gaarne bereid verklarend u nog nadere inlichtingen te verstrekken, tekenen wij,

hoogachtend,
voor de Stichting Zegelfonds
v. h. Loodg.- en Fittersbedrijf,
(H. J. W. Koudijs, secr.-penningm.)

Rekbaar elektrisch snoer

Mijne Heren,

In uw blad van 21 juli j.l. geeft u een verhandeling over „Rekbaar elektrisch snoer”. Wij maken u er op attent, dat wij dit snoer eveneens in de handel brengen, zowel voor zwak- als voor sterkstroom, 2 x 0,75 mm² en 3 x 0,75 mm². (eventuele andere uitvoeringen op verzoek bij voldoende aantallen). Bijgaand sluiten wij een folder van ons snoer in en tekenen,

hoogachtend,
ISOLECTRA
Bierstraat 15a-b, Rotterdam

Nieuw telefoonnummer C.V. Linco Utrecht

De C. V. Linco, Kanonsstraat 36-38 te Utrecht deelt mede, dat tengevolge van de uitbreiding van de telefooncentrales te Utrecht het telefoonnummer van de onderneming werd gewijzigd van 20 574 in 30 574. (k)

Verbindendverklaring van de C.A.O.

In aansluiting op het bericht, voorkomende op pagina 679 van dit nummer waarin wordt meegedeeld dat het College van Rijksbemiddelaars op 6 september jl. wijziging en aanvulling van de C.A.O. voor het Elektrotechnisch Bedrijf heeft goedgekeurd, kan nog worden meegedeeld, dat in de Nederlandsche Staatscourant van maandag 10 september jl. een bericht is opgenomen waarin het College van Rijksbemiddelaars bekend maakt, dat belanghebbenden bezwaren tegen inwilliging van het verzoek tot algemeen verbindendverklaring van de hierbedoelde aanvulling en wijziging van de C.A.O. voor het Elektrotechnisch Bedrijf schriftelijk vóór of op 20 september 1956 bij voornoemd College kunnen indienen.

Plannen voor nieuw hoofdvoedingsstation te Groningen

Door de voortdurende groei van de bebouwing in de gemeente Groningen, zijn de bestaande koppelleidingen van het gemeentelijk elektriciteitsbedrijf met het provinciaal elektriciteitsbedrijf en de in de centrale aanwezige schakelaanleg vermoedelijk reeds in de winterperiode van 1957-1958 niet meer toereikend voor de dan te verwachten belastingen van het G.E.B.-debet, zodat deze installaties uitgebreid moeten worden.

Aangezien het om technische redenen onmogelijk zal zijn deze uitbreiding in de bestaande centrale onder te brengen en mede omdat vervanging van een gedeelte van de in die centrale aanwezige apparatuur noodzakelijk is, hebben B. en W. van Groningen plannen doen ontwerpen voor het stichten van een nieuw hoofdvoedingsstation te Groningen.

Deze plannen omvatten in de eerste plaats de bouw van een voedingsstation, waarvoor een geschikte plaats kan worden gevonden op een terrein van de voormalige Bloemsingel. Voorts voorziet het plan in het leveren en monteren van de benodigde hoog- en laagspanningsinstallaties, van enige regeltransformatoren en van een apparatuur voor de zgn. toonfrequente afstandsbesturing ten behoeve van het in- en uitschakelen van de stroom of het omschakelen op een andere tariefmeter van de openbare verlichting, de heetwaterreservoirs en dergelijke installaties. De kosten van bouw en inrichting van het hoofdvoedingsstation worden geraamd op een bedrag van f 3 600 000,— (dkh)

F. G. S. HAMERS †

Wederom is een bekende en algemeen geachte persoonlijkheid in de elektrotechnische branche heengegaan. Op 5 september jl. overleed de heer F. G. S. Hamers, oprichter en directeur van de N.V. Heco, groothandel in verlichtingsartikelen te Amsterdam. De heer Frans Hamers, die reeds geruime tijd ziek was, bereikte de leeftijd van 65 jaar. De begrafenis heeft op 8 september jl. plaatsgevonden op het R.K. Kerkhof te Abcoude.

TONEEL-REVUE-ENZ.

UW VOORSTELLINGEN SLAGEN VOOR 100%, WANNEER U UW VERLICHTINGS-APPARATUUR HUURT BIJ:

Fabriek van speciale
Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.
v. Oostadestraat 228-230,
Telefoon 720485

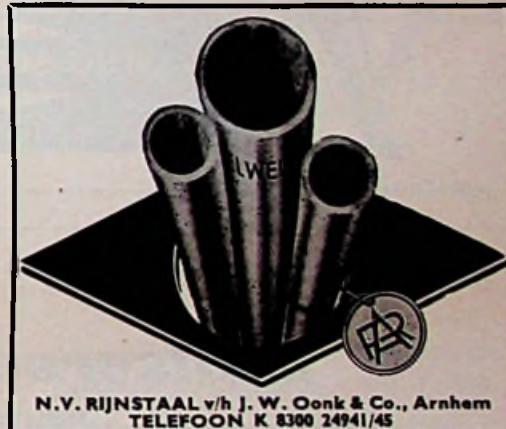

Rondo-ILSE.

De „ROND-ILSE” heeft een unieke inrichting, waardoor de machine zich automatisch tot op de juiste hoogte met zuiver water vult, terwijl het vuile water weer wordt afgevoerd.

De moderne wasmachine met wasveugel
Prijs z. wringer . . . f 382.—
Met verwarming z.
wring f 452.—
Meerprijs wringer . f 66.—

Vraagt inlichtingen bij de
Imp. voor Nederland:
GEBR. TIMMERMANS,
Kessel bij Venlo

N.V. RIJNSTAAL v/h J. W. Oonk & Co., Arnhem
TELEFOON K 8300 24941/45

SIGNALERINGSAPPARATUUR

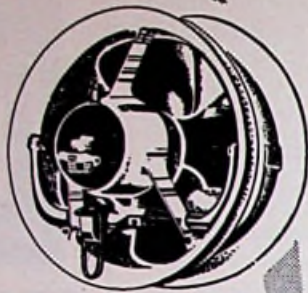
GOUDSEINGEL 77
TEL. 0-1000-24713-20001

Alleenverteenwoordiging voor Nederland

Gaarne stellen wij monsters te Uwer beschikking en verstrekken wij U technische adviezen
Veelal uit VOORRAAD Rotterdam leverbaar

MIJN *SUCCESS*-ARTIKEL

Geen wonder, want het is een fraai en bedrijfszeker product, dat in een werkelijke behoefte voorziet en daarom zulke tevreden klanten maakt. Let U er eens op, hoeveel er al in gebruik zijn!

ITHO

RAAMVENTILATOREN

met afsluitbare tochtklep.

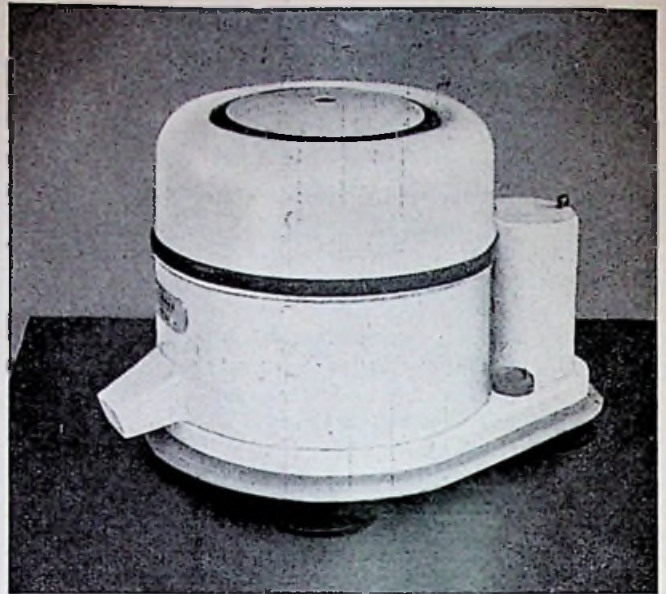

- Geruisloos.
- Regelbaar toerental.
- Modern uitgevoerd in crème bakeliet.
- 3 jaar schriftelijk gegarandeerd.

Een ITHO raamventilator is een sieraad in Uw etalage.
Levering uitsluitend via de groothandel.

„ITHO-SCHIEDAM“

Westvest 36 - Tel. 65030 (4 lijnen)

ZANKER © MICKY

De handigste en dus de meest ideale wascentrifuge voor de moderne huisvrouw!

Kleine omvang, 32 x 33 x 48 cm.

Grote inhoud, 10 liter.

Licht gewicht, 14 kg.

Te gebruiken op het aanrecht, op een stoel of zelfs in het bad.

Overal gemakkelijk op te bergen.

3 Rubber zuignappen geven de Micky een ongekende stabiliteit.

Stevig plastic deksel.

Hechte constructie.

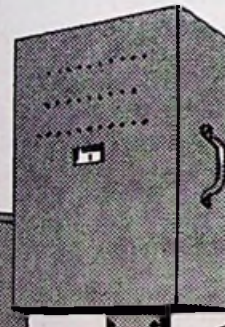
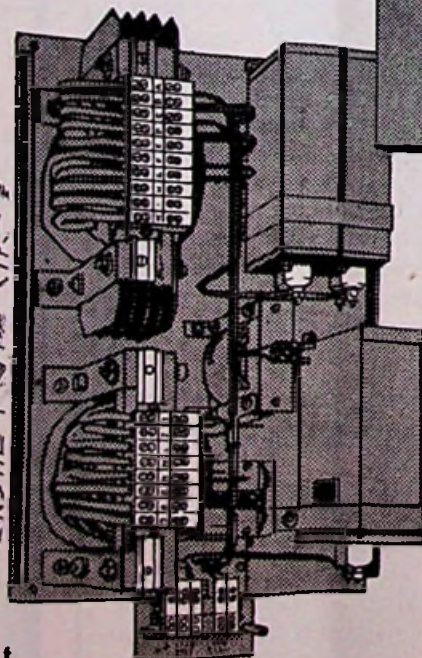
N.V. EXIMPORT HANDELSCOMPAGNIE

J. W. BROUWERSPLEIN 13 — TELEFOON 729810 — AMSTERDAM-Z.

Zwitserse nauwkeurigheid

Een beter contact
door HELAF
kontaktmateriaal.

De nauwkeurigheid en de vakbekwaamheid van de Zwitsers worden wel zeer duidelijk gedemonstreerd door de afwerking van ieder onderdeel van de magnetische stabilisatoren en de voorschakelapparaten, welke door H. LEUENBERGER-OBERGLATT/ZÜRICH worden vervaardigd. Voor deze producten is HELAF uw adres.

HELAF vertegenwoordigt in Nederland tevens:

Wilhelm Berg - Mannheim.
Dörfner & Schönaweck - Wenen.

HELAF

Electro Apparatenfabriek
Herensingel 31-32, LEIDEN.

Voorlichting van het Centraal Orgaan Middenstandsbedrijfspanen over vestigings- mogelijkheden in Nijmegen

Het „Plan-Zuid“, dat de vorm heeft van een driehoek met de top in het Noorden, heeft de Sint Annastraat als oostgrens en de weg naar Hatert als westgrens, terwijl de -zuidelijke- basis van de driehoek door de Oost West lopende Grootstalselaan wordt gevormd; deze vormt ongeveer de grens van Nijmegen met de gemeente Malden.

Op het hierboven beschreven gebied zullen ca. 3.000 woningen worden gebouwd, waarvan thans reeds ca. 1.000 in volle uitvoering of gereed zijn; met de bestaande oudere woningen mee wordt hier dus nog voor 1960 een wijk gevormd, die in ca. 4.700 woningen aan ca. 20.000 personen huisvesting verlenen zal. Dit nieuwe stadsdeel wordt onderverdeeld in een drietal wijken, die van Noord naar Zuid, de volgende zijn: Sint Anna, Hatertse Hei en Hatertse Veld, in deze volgorde neemt ook de reeds bestaande bebouwing in omvang af.

In Sint Anna heeft de uitbreiding het karakter van een aanvulling van de bestaande bebouwing; hier zullen ca. 300 woningen worden bijgebouwd, waarna de wijk aan ca. 4.000 inwoners huisvesting zal bieden.

De bebouwing heeft gedeeltelijk een uitgesproken middenstandskarakter; gedeeltelijk is zij bestemd voor goefende en geschoolde arbeiders. Het aantal bestaande winkels in de wijk bedraagt 41; omdat echter op de plaats waar zich van de Hatertseweg de Sint Jacobslaan afsplitst, die in het midden van het plan-Zuid op 500 meter ten Westen van en evenwijdig aan de Sint Annastraat loopt, een winkelcentrum is geprojecteerd, wordt gemeend, dat er nog vestigingsmogelijkheid voor enkele winkels aanwezig is. Het lijkt waarschijnlijk, dat dit dan winkels dienen te zijn, waarin meer gespecialiseerde duurzame goederen, zoals dames- en herenmode-artikelen, elektrische apparaten en dergelijke ten verkoop worden gehouden.

Het plan Sint Annabuurt voorziet voorts in de

bouw van een 15-tal panden voor kleine ambachtsbedrijven zonder winkel (schoenmakerij, loodgieterij, installateur, timmer- en schildersbedrijf).

De buurt Hatertse Hei ligt ten Zuiden van Sint Anna. In deze wijk bedraagt het aantal bestaande woningen 800 en betreft de uitbreiding van 1.200 woningen, waarvan reeds ruim 900 in uitvoering of gereed zijn. Wanneer het uitbreidingsplan binnen enkele jaren geheel gereed zal zijn, zal de wijk ca. 8.500 inwoners kunnen bevatten, die wel voornamelijk uit de kringen van geschoolde arbeiders afkomstig zullen zijn.

In deze wijk zijn reeds 20 winkels gevestigd; enkele nieuwe vestigingen, waarvoor in het plan geen aantal is gegeven, zijn nog mogelijk. Deze nieuwe vestigingen zullen dus de aanvulling vormen van het winkel-apparaat, dat in de behoeften van de bewoners aan goederen in diensten van het dagelijks gebruik moet kunnen voorzien. Rond het parochie-centrum van de wijk evenwel is ruimte gereserveerd voor een 10-tal winkels in meer duurzame gebruiksgoederen, ondermeer, rijwielen, mode-artikelen, elektrische apparaten. Van deze percelen zijn er inmiddels een 8-tal uitgegeven. Voor kleine ambachtsbedrijven zonder winkel zijn in dit gedeelte van het uitbreidingsplan een vijftal plaatsen opengehouden.

De in het plan meest zuidelijk gelegen woonwijk is het Hatertse Veld; het aantal bestaande woningen hier is met 200 ten opzichte van de 1.500 woningen, welke nog zullen worden gebouwd, wel gering. Ook in deze wijk, waarvan de toekomstige bevolking op ca. 7.500 mag worden gesteld, is het grootste gedeelte van de woningen voor arbeiders bedoeld.

Als plaatsen van vestiging van winkelbedrijven, waarvan het aantal voorlopig op 25 tot 30 is begroot, zijn in het plan voor deze wijk behalve een „buurtcentrum“ van 7 winkels een vijftal, over het gebied van de wijk verspreide, punten vastgesteld. De winkels van het buurtcentrum, waarvan het zwaartepunt van de verkoop bij de duurzame gebruiksgoederen zal liggen, zullen een perceel diepte verkrijgen van 18 meter; de diepte van de winkels in de verspreide groepjes, aan welke de verzorging met de goederen van het dagelijks gebruik toevalt, zal tussen 10 en 12 meter variëren.

De vestigingsmogelijkheid voor winkelbedrijven in het gehele Plan-Zuid kan blijkens het voorgaande op ca 50 eenheden worden gesteld; het aandeel daarvan, dat door de meer gespecialiseerde verkoop van duurzame goederen zal kunnen worden ingenomen, kan, omdat over de samenstelling van het bestaande winkelapparaat nog geen voldoende gegevens beschikbaar zijn, thans niet worden aangegeven. Voor ambachtsbedrijven mag de vestigingsmogelijkheid op ca 20 werkplaatsen worden gesteld.

Belangstellenden kunnen zich voor nadere informatie wenden tot de Dienst Publieke Werken en Volkshuisvesting afd.: IV: Onroerende Zaken en Economie, St. Canisiussingel 19a, Nijmegen.

Ken GISO-lamp zet alles in het juiste licht

KOOFLIJSTEN
VOOR INDIRECTE VERLICHTING
**BUISLAMP-
ORNAMENTEN**
Nederlandsch Octrooi 50992
uitgebreide folder op
aanvraag

W.C.
W. C. HÜLSMANN JR
Amsterdam-C. - Brouwersgracht 300
Telefoon 31957

VERHUUR VAN:

Tentoonstelling-,
Toneel-, Feest- en
Onderwaterverlichting,
Sprookjestuinen

SELLMEYER - Amsterdam

Fabriek en magazijn:

Amstelveenseweg 751 - Tel. 718755
Postadres Stalinlaan 34 - Tel. 723640

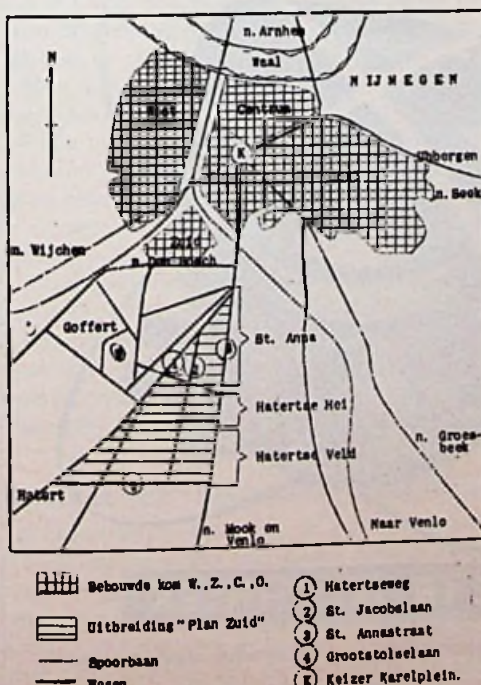
Onze grossiers hebben steeds
in voorraad:

montagebalken van 15 tot 65 Watt 130 en 220 Volt,
troggen voor 1, 2, 3 of 4 buizen van 40 Watt,
waterdichte armaturen, ook voor buitenverlichting,
voorschakelapparaten van 4 tot 65 watt, alle
voltages en starterloos,
lamphouders en starters.
Luxe armaturen en circlines.

Wij zijn de meest gesorteerde fluorescentie-
specialist.

FLUOTEX,

Utrechtscheweg 98 Amersfoort,
tel. K 3490-7936.

Ab 2.

Eckhardt

**Boter
bij
de
vis...**

Een bekend gezegde, dat de zakenman - als hij eraan kan voldoen - voordelen kan opleveren. De Nederlandsche Middenstandsbank doet niet in boter en ook niet in vis, maar verleent wél credieten en daardoor kan zij de zakenman helpen „boter bij de vis“ te geven.

**NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDBANK N.V.**

Bico
in Uw zaak

*Klanten
naar Uw zaak*

Alleen de BICO heeft deze 3 voordelen tezamen

- ★ laagste prijs
- ★ dubbelwandig
- ★ bodempulsator

Adressen voor de handel:

„Electro-Zaan“

Electrotechn. Groothandel te Amsterdam, N.Z.Voorburgwal 272-274, Tel. (K20) 65944, (voor Noord- en Zuid-Holland, Friesland, Groningen, Noord-Brabant en Drenthe).

Handelsonderneming „Bista“

Van Heutszstraat 18 te Utrecht, Telefoon (030) 24930, (voor Utrecht en Gelderland).

Handelsondern. „Overbeeke“

te Ellewoutsdijk bij Goes, Telefoon (K 1104) 258, voor Zeeland.

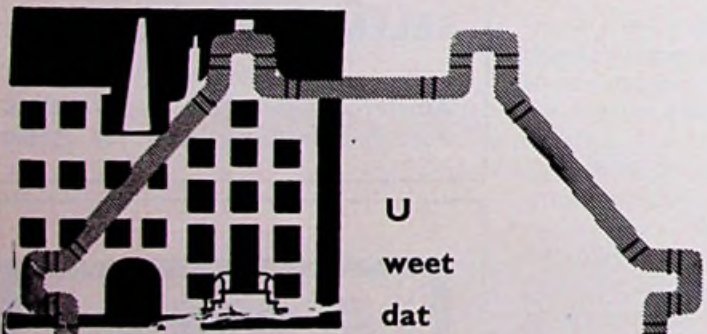
Handelsonderneming „Robru“

Hugo de Grootstraat 3 bis te Utrecht, Telefoon (K 30) 20326, (voor Limburg en gedeelte Noord-Brabant).

vanaf **159.-**

De BICO is alleen echt als er Bico op staat

U
weet
dat

POLIVOLT

Uw installatie goedkoper en veiliger maakt.

Kent U

POLIVOLT 1/2

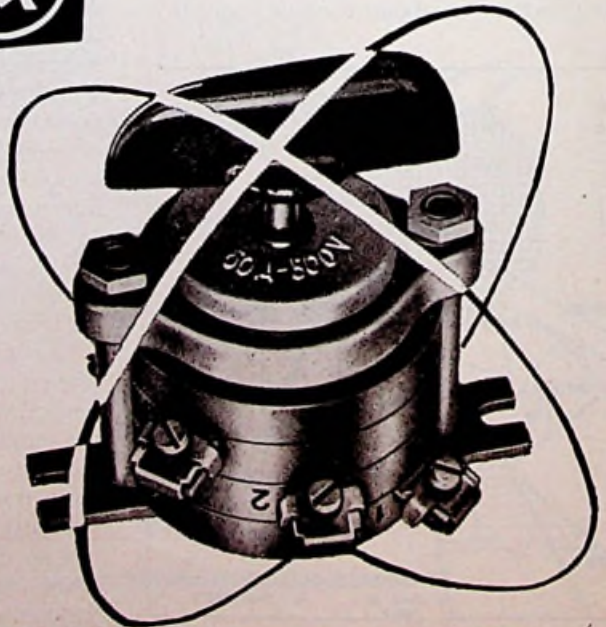
voor schelleidingen, TV- en FM-leidingen?

Voor alle huizen POLVA-buizen

POLVA-NEDERLAND N.V.
Oosterbeek

VOIGT & HAEFFNER

FRANKFURT-MAIN
PAKKETSCHAKELAARS
10-600 A.

N.V. ELECTROTECHNIEK

KEIZERSGRACHT 686 — AMSTERDAM — TELEFOON 65985 (3 LIJNEN)

Documentatiedienst

Bolvormige luidspreker

Een nieuw type Hi-Fi luidspreker, dat onder de naam „SONOSPHERE” in Amerika in de handel wordt gebracht, is vervaardigd van licht schuimplastic.

De luidspreker, die de vorm van een grote bal heeft met een diameter van 45 cm bezit hierdoor een oneindig klankbord. De bolvormige constructie voorkomt klankbord reflecties, welke vaak interfereren met de conusbeweging in de conventionele constructies, terwijl deze nieuwe constructie ook bijdraagt tot het verkrijgen van een buitengewoon gelijkmatige klankspreiding in alle frequenties.

De geluidskwaliteit kan verder naar wens geregeld worden door de luidspreker, welke in een metalen driepoot rust, te verdraaien zodat de opening naar het plafond, de vloer of naar een tussengelegen punt gericht is. Daar de luidspreker een grote klankspreidingshoek en bovendien een behoorlijk vermogen heeft, is hij bijzonder geschikt voor restaurants, fabrieken, scholen, enz. Omdat de „SONOSPHERE” van plastic is gemaakt is hij bestand tegen weersinvloeden en kan hij permanent in de open lucht gemonteerd worden. (br)

// Electrical Engineering 1956, No. 11, blz. 58 A. Fabrikant: Plastilex Products, 6515, North 10th Street, Philadelphia (U.S.A.).

Transistor-telefoon met muzikaal weksignaal

Door de Bell Telefoonlaboratoria in Amerika worden op uitgebreide schaal proeven genomen met telefoontoestellen, waarvan het belgerinkel door een muziektoon wordt vervangen. Een 300 tal abonnee's op verschillende lijnen, welke van een dergelijk toestel zijn voorzien, heeft men bij de proef ingeschakeld.

Het nieuwe telefoontoestel heeft aan de achterzijde een aantal gleuven, waarachter de weergever, welke geheel van transistoren is voorzien, aangebracht is. Bij deze proef worden de muziektonen verwekt met een vermogen, dat gelijk is aan dat voor een normaal telefoongesprek, hetgeen dus belangrijk minder is, dan het vermogen om de bel in werking te stellen.

Een normale telefoonbel vraagt 85 V, het transistorapparaat werkt echter op minder dan 1 V. De proeven hebben uitgewezen, dat de muziektoon enige voordelen heeft. Zij kan nog op grote afstand gehoord worden en is gemakkelijk te herkennen uit andere geluiden, zoals deurbellen, wekkers, enz.

Voor slechthorenden is de nieuwe telefoon eveneens een verbetering, omdat de muziektoon meer energie bevat in het middenfrequentiegebied, waarveelal de minste achteruitgang in gehoorscherppte optreedt. (br)

Electrical Engineering 1956, No. 4, nLz. 401

Radiozender als verwarmingsbron

In het zendergebouw van de B.B.C. in Wrotham (Eng.), staan een zestal zenders opgesteld, nl. twee van 25 kW, twee van 10 kW en twee hulpzenders elk van 4,5 kW. Het luchtkoelings systeem van de beide 25 kW zenders heeft een tweeledige functie. Dit systeem wordt

namelijk ook gebruikt om het gebouw tijdens koude weersomstandigheden te verwarmen.

Een verticale toevoerkoker, welke op het dak uitkomt voert de buitenlucht aan, welke eventueel gemengd kan worden met reeds verwarmde lucht vanuit het gebouw. In de toevoerkoker bevinden zich een aantal kleppen welke de temperatuur van het luchtmengsel bepalen. De lucht gaat hierna door een glaswolfilter in de voet van de koker naar een ventilator welke de lucht in de zenderruimte brengt.

De koellucht, welke hier de warmte van de zendapparaten opneemt, kan indirect naar buiten worden afgevoerd en (of) in het gebouw worden geleid voor verwarmingsdoeleinden. Alle regelkleppen in dit systeem worden door thermostaten bediend, zodat het systeem geheel automatisch werkt. De beide 10 kW zenders voeren hun koellucht direct naar buiten af, terwijl de beide 4,5 kW zenders gekoeld worden door een interne luchtcirculatie. (br)

(J. A. Grindrod: "Air cooling system also heats B.B.C. transmitter building." Healing, piping and airconditioning, apr. 1956 blz. 89-91).

Opvoering van ventilatorcapaciteit

Een van de voornaamste oorzaken waardoor ventilatoren niet hun maximum luchtcapaciteit kunnen leveren, is een verkeerd ontworpen inlaatleiding. Een rechte inlaatleiding, waarvan het rechte deel minstens vijf, doch liever tien leidingdiameters lang is, kan als ideaal worden beschouwd.

Deze constructie is door de plaatselijke omstandigheden echter niet altijd mogelijk. Wanneer in een inlaatleiding een elleboog moet worden opgenomen dient men deze zover mogelijk van de ventilatorinlaat af aan te brengen, hetgeen alleen een hogere leidingweerstand tot gevolg heeft. Plaatst men de elleboog echter op de ventilatorinlaat, dan wordt deze een deel hiervan. De lucht zal in de elleboog de grootste radius trachten te volgen, waardoor de ventilator een ongelijkmatige aanvoer krijgt, wat een verlies in luchtlevering tot gevolg heeft.

Rechte hoeken in de inlaat dient men geheel te vermijden, daar zij een turbulente stroming veroorzaken, waardoor eveneens verliezen in de levering optreden welke wel 30 à 40% kunnen bedragen.

Door een juiste montage van gebogen leiplates in deze rechte hoeken kan dit verlies tot ongeveer 5% teruggebracht worden.

Hierbij dient de grootste leiplate de rechte hoek geheel af te sluiten. In deze gevallen verdient het aanbeveling niet meer dan drie of vier leiplates te gebruiken, daar een groter aantal een hogere interferentie weerstand tot gevolg heeft.

Ondergenoemd artikel, waaraan deze gegevens ontleend zijn, bevat naast een uitvoerige beschouwing over dit onderwerp nog een tabel, waarin een aantal interessante voorbeelden zijn opgenomen om inlaatleidingen van ventilatoren te verbeteren, waardoor uiteindelijk de luchtlevering van de ventilator belangrijk opgevoerd kan worden. (br)

(C. J. Trickler: "How to design good fan inlet connections". Healing, piping and airconditioning, april 1956 blz. 127-128.)

TONELYVERLICHTINGSAPPARATEN

„TUBELA”

Toverli's universele bestralingsapparaat voor de teelt van bol en andere gewassen wettig gedep.

Fabriek van speciale Verlichtingsapparaten AMSTERDAM-Z. v. Oostadestraat 228-230, Telefoon 720485

Rondo

Reinette

Zware kwaliteitsmachine met wasvleugel.

Inhoud 100 liter.

Prijs f 598,—
Zonder wringer f 446,—

Vraagt inlichtingen bij de Imp. voor Nederland:

Gebr. Timmermans
Kessel bij Venlo

CATER

Een Nederlands kwaliteitsproduct!

ZAKLANTAARNS EN
KAMPEERLAMPEN

FORST EN BREUNIS

DIJKLAAN 122 APELDOORN
TEL 5942
NA 18 UUR TEL 3815

Rowenta

Strijkijzers

Kachels

Expreskokers

Koffiepercolators

Reisstrijkijzers

Scheer- of

Make-up-spiegels

Waterkokers

Broodroosters

uit voorraad leverbaar door:

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

P. HOLTRING

Korte Spaarne 23-25 — HAARLEM
Telefoon K 2500 - 10084/18255

Rowenta-Grossier

Geïllustreerde Rowenta-prijscurant
zenden wij op aanvraag gaarne toe.

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELMATERIAAL naar
N.V. v/h CLAESSEN & Co.
Amsterdam - Singel 162-164
Almelo—Apeldoorn—Doetinchem—Groningen—Rotterdam—Sittard

KEMA KEUR Wijdeven Schel I Amp.
Bruto prijs f 11.50 - Installateurskorting 30 %
Voordelen: nevenschellen en deuropener zijn op de schel aan te sluiten.
VRAAG NOG HEDEN EEN MONSTER SCHEL AAN
**WIJDEVEN - Transformatoren en
Electrische Apparatenfabriek
VALKENSWAARD - TEL. K 4991-2002
GROESELAAN, JULIANAHAL - STAND 361**

**van der
veen
verhuurt**

ALLE ELECTROTECHNISCHE MATERIALEN

vrijblijvend deskundig advies

voor straten
parken
gebouwen
lichtfontein
tentoonstellingen

OOK IN GROTE HOEVEELHEDEN

ELECTROTECHNISCH INGENIEURSBUREAU
jac. van der veen n.v.
CALANDPLEIN 3 DEN HAAG TELEFOON 180826

Met zelfklevend, doorzichtig
Sellotape

sluit U al Uw pakjes vlug en voordelig. Gelijktijdig gebruikt U „Sellotape” voor tientallen andere doeleinden

Gratis proefrol en folder verkrijgbaar bij:

N.V. „DE ATLAS” Postbus 44 DELFT

Bezoekt

Stand nr. **488**

MARGRIETHAL

waagmeester

ELECTRO-TECHNISCHE GROOTHANDEL ZAANDAM

TELEFOON 5956

GROTE SORTERING
WITTE KAT
BATTERIJEN

voor diverse doeleinden
vers voorradig bij

ROELOFS GROOTHANDEL

Hoidrift 114 — ROTTERDAM

SINUS INSTEEL-ELEMENTEN;

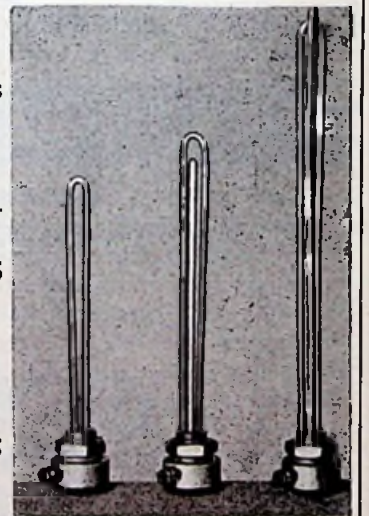
Grote Toepassingsmogelijkheden voor iedere Industrie.

Vraagt onze uitgebreide brochure.

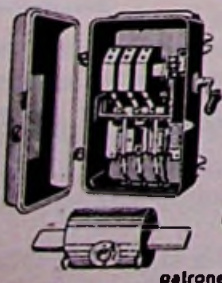
**RADIO-APPARATEN EN
INSTRUMENTENFABRIEK SINUS**
Van Reenenweg 63 - Zeist,
Telefoon K 3404-3455.

Bezoekt onze stand nr. 314;
Julianahal, Croeselaan.

FW
ANNO 1897

max. nulspann.
schakelaars
(thermisch)
0.3 - 1000 A

KASTENBATTERIJEN
in elke combinatie

krachtstopkontakten
van 15 - 200 A, ook
vergrendeld en
gezekerd

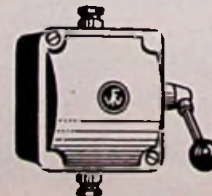
patronen

GENEC

maak contact met **Hatenboer**

motorbeveiligings
schakelaars

walsschakelaars

voorraadhoudend importeur:

catalogus op aanvraag

ELECTRO-INDUSTRIE D. HATENBOER-LEIDEN

V. D. BRANDELERKADE 22-POSTBUS 100-TEL. K 1710-31735 (3 LIJNEN)

DRAADEFINDIEN

Op zaterdag 1 september j.l. heeft de fa. J. v. d. Wurf, gevestigd Ruysdaelstraat 97 en 126 te Amsterdam en handelend in radio, televisie, koelkasten, wasmachines, fornuizen, stofzuigers e.d., onder veel belangstelling het 25-jarig bestaan van de zaak herdacht. Onlangs werd het pand Ruysdaelstraat 97 geheel gemoderniseerd. (k)

Op 58-jarige leeftijd overleed op 19 augustus j.l. plotseling de heer J. Brummelman, directeur van het Gemeentelijk Elektriciteitsbedrijf te Haaksbergen. De overledene was sedert 1932 directeur van het G.E.B. Hij overleed tijdens een hengelveldstrijd, die georganiseerd was door de hengilvereniging, welke hij als voorzitter leidde. (rbg)

De Twentsche Kabelfabriek te Haaksbergen zal belangrijk uitgebreid worden. De aanbesteding van de verbouwing en uitbreiding van het fabrieksgebouw en laboratoria heeft plaats gehad en is gegund aan de firma H. ter Braak en zonen te Haaksbergen voor f 258.325.—. De ijzerconstructie is gegund aan de N.I.J. L. te Lemelerveld (O) voor f 275.000.— (rbg)

In de Grote Spuistraat te Dordrecht zal naar een ontwerp van architect P. G. Willemsen een radio- en televisiezaak worden gebouwd van de heer B. Lam, Radio Ohm - Radio-televisie- en elektrotechnisch bureau, gevestigd Hoofdstraat 3a aldaar. (vdh)

Negentien jaar heeft de fa. L. Stad, beter bekend onder de naam „HASTA” -grammofoonplaten, radio, televisie, pick-ups, en wisselaars, in een woonhuis aan de Haagweg 101 te Rijswijk „gewinkeld”. Nu heeft dit woonhuis na een ingrijpende verbouwing plaats gemaakt voor een hypermodern bedrijfspand. Ruim, gezellig en modern is het interieurontwerp van etaleur J. Peters, terwijl architect J. Noorlander voor een smaakvolle frontgevel en etalage zorgde. De etalage is tevens een ruime showroom, afgezet met vaste bloemversierselen als achtergrond.

Opvallend zijn wel de zes luisterboxen waarvan twee met een eigen pick-up en vier boxen met alleen een luidspreker, die vanaf de toonbank worden bediend. Feitelijk is deze toonbank een pickup-tafel met vier pickups voor de boxbediening en één voor het geluid in de zaak. Een pluim voor het personeel, dat deze tafel, voorzien van een aparte kanaalversterker om het geluid gescheiden te houden, heeft geconstrueerd en gebouwd.

Achter deze toonbank bevindt zich een enorme vakkenstelling, waar het publiek een keuze kan maken uit meer dan duizend platen.

De kleurencombinaties zijn overwegend grijs en donkerrood. Het plafond is bekleed met bewerkt hardboard, terwijl de vloer met asbesttegels belegd is. Op de eerste verdieping is een speciale hoorapparaten-afdeling ingericht, terwijl de kantoren achter de zaak gevestigd zijn. Na een drukbezochte receptie heeft 1 september de heropening plaats gevonden. (vdh)

Burgemeester S. Hoogeboom van Naaldwijk heeft op 31 augustus j.l. de nieuwe zaak van de heer A. Mosterd, elektrotechnisch bureau aan de Pr. Hendrikstraat 28 te Naaldwijk, officieel geopend.

Het interieur van deze nieuwe zaak is naar eigen ontwerp van de heer Mosterd uitgevoerd. Alle wanden zijn bekleed met geperforeerd hardboard. Met het

doel kasten te vermijden en het interieur steeds te kunnen wijzigen werden verplaatsbare schappenrekken aangebracht. Het geheel is geschilderd in moderne pasteltinten en ook de stoffering van de verplaatsbare opzetstukken en platforms is in moderne kleuren uitgevoerd. Opvallend is de bevestiging van de hanglampen aan het plafond met behulp van zeer decoratieve haken, terwijl de snoeren onzichtbaar in buisleidingen achter het plafond zijn weggewerkt. De verkoopruimte is een grote showroom, waarin alle elektrische huishoudelijke apparaten overzichtelijk zijn gerangschikt. In het midden van de zaak staan de wasmachines doelmatig opgesteld. Achter in de zaak bevinden zich een modern ingerichte werkplaats alsmede een kantoor. (vdh)

De N.V. Rudolf Blik te Den Haag deelt mede, dat van 1 september 1956 af haar kantoren zijn verplaatst naar de nieuwgebouwde fabriek, gelegen aan de Televisiestraat, hoek Rutonweg te Den Haag, telefonisch bereikbaar onder nummer 392 200 (10 lijnen). Deze nieuwe fabriek ligt vlak bij de Fruitweg-Troelstrakade en niet ver van het station Hollandse Spoor. Op het nieuwe adres zijn gevestigd de directie, alsmede de afdelingen binnenlandse verkoop, export, inkoop, service, reclame, boekhouding en financiële afdeling. (k)

Voor vele Zaandammers is de naam van de heer J. Melief in de loop der jaren een begrip geworden. Als ambtenaar van het Gemeentelijk Elektriciteitsbedrijf kwam hij met velen in contact, hetgeen nog toenam toen hij tot kassier bij dit bedrijf werd bevorderd. Velen spraken dan ook hun waardering uit tijdens de huldiging van de heer Melief, die op 31 augustus veertig jaar aan het GEB was verbonden, welk jubileum zijn hoogtepunt vond in de verleende onderscheiding, de zilveren medaille behorende bij de Orde van Oranje Nassau. (li)

Tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Houtrushallen te Den Haag hebben de ca. 600 personeelsleden van de Industriële Onderneming Braskamp-Indola te Rijswijk hun directie, t.w. de heren W. H. Braskamp, directeur, L. F. Verheydt, adj. dir., J. F. Vekemans, dir. van het filiaal te Brussel en H. Vervloed, bedrijfsleider, gehuldigd ter gelegenheid van het feit, dat deze heren 25 jaar aan het bedrijf verbonden waren. De jubilarissen werden onderscheiden met de draagpenning van de Ned. Mij. van Handel en Nijverheid, terwijl van de zijde van het personeel vele fraaie geschenken werden aangeboden. (vdh)

TELEVIRONICA

„Rare bomen groeien er toch tegenwoordig hè?”

Open plaatsen

GEVRAAGD:

EERSTE MONTEUR

bij electrotechnisch bureau, gevestigd in Midden-Gelderland.

Moet in staat zijn tot geheel zelfstandig uitvoeren van opdrachten, in hoofdzaak bedrijfsinstallaties en leiding kunnen geven aan personeel, waarbij een plezierige omgang is vereist.

Het bezit van vakdiploma's en een auto-rijbewijs strekken tot aanbeveling.

Na volledige inwerking en bij gebleken geschiktheid bestaat de mogelijkheid tot aanstelling als technisch assistent met de daaraan verbonden verantwoordelijkheid, waarbij salariering in overeenstemming met capaciteit, ijver en nauwgezetheid.

Sollicitaties met uitvoerige gegevens gaarne onder nr. 1040.

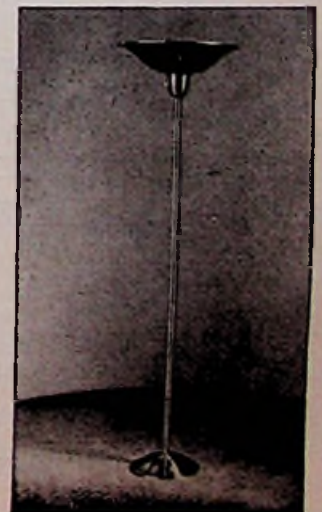
Vraag en Aanbod

Televisie

Gebruikt apparaat ter overname gevraagd.

Brieven met omschrijving, merk en prijs, contant, onder nummer 1041.

Fa. W. van Doorn & Zonen Culemborg

Bruto-prijs f. 67.50
Matnikkel of Matkoper
Vraagt Uw grossier!

VOOR NEDERLAND'S BESTE HANDELAREN ...
Engeland's Beste Batterijen

Berec "Batrymax" radio batterijen duren langer dan welke andere ook van gelijke grootte. De constructie van gestapelde platte cellen voorkomt ruimteverlies—is ontwikkeld om het voordeligste gebruik te verschaffen. Zij zijn vol energie—gelijk de zon.

BEREC DROGE BATTERIJEN

Voor zaklantaarns, radio's en hoortoestellen.

'N "WITTE KAT"
IS....

**BESLIST!
VOORDEELIGER!**

N.V. HANDELSONDERNEMING **H.O.O.**
DORDRECHT, VLAK 2 - HILVERSUM, LANGESTRAAT 46
Witte Kat batterijen uit voorraad leverbaar

„FENO” Beltransformator

De KEMA-Transformatoren met de betere aansluiting Verkrijgbaar bij Uw grossier

Bakeliëten uitvoering
1 Ampère, met

N.V. v/h J. SCHLEPER & ZONEN

AMSTERDAM-C. UTRECHTSEDWARSSRAAT 95-105

BEREC
BATTERIJEN zijn verkrijgbaar bij **TECHNISCH BUREAU**
J. TH. v. REYSEN
Gasthuislaan 214 - DELFT - Telefoon 22678
Importeur van: AIRMEC - BEREC - ELAC
BRADOMATIC-HOPT-MAYR-RUWID ENZ.

REFORM ELECTRISCHE APPARATEN
GESLOTEN COMFOREN REGELBAAR
300/600/1200 watt, vanaf f 18.90 bruto
J. LENSEN LAAN VAN HAAGVLIET 7 **VOORBURG**
TEL. 778663

J.E. STORK
VENTILATOREN
de Beste
DEN HAAG
JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

TRANSFERS

- MERKTRANSFERS
- RELIEFTRANSFERS
- TRANSPARANTEN

VAN DER KEYL & ZOOMERS
AMSTERDAM-C.

Met een **Sunbeam** apparaat scheert U **SNELLER** en **GLADDER**

•••••

Importeur:
DE MUIJNK
Soesterberg. Tel. K 3403-397

Sunbeam